

studenten stemmen Groen
het einde van het modeltraject?
herexamenroosters vragen te veel tijd

studentenblad Universiteit Antwerpen
dwars
nr. 114 | jaargang 17 | februari 2018 | gratis | www.dwars.be

colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. Het magazine verschijnt drie keer per semester en wordt gratis verdeeld op UAntwerpen-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stadscampus. Op www.dwars.be is bovendien wekelijks nieuwe content te vinden.

Dit nummer werd afgesloten op 18/02/2018.

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Oplage: 2.600 exemplaren. V.U. Anouk Buelens-Terryn,
Kleine Kauwenberg 22, B-2000 Antwerpen

adverteren@dwars.be ■ contact@dwars.be ■ www.dwars.be

hoofdredacteur | Anouk Buelens-Terryn
adjunct-hoofdredacteur | Donna Kerseboom
redactiesecretaris | Amaury De Meulder

redactie | Amaury De Meulder ■ Annelin Marien
Anouk Buelens-Terryn ■ Caroline Van de Pol
Charlotte Bourguignon ■ Daan Krake ■ Doreen Hendrikx
Joanna Vervoort ■ Jonas Heymans ■ Jonathan Mertens
Louise De Vliegere Maxene Willems ■ Oscar Terryn
Quinten Van den Broeck ■ Rin Verstraeten
Ruben Van Assche ■ Stijn Demarbaix ■ Suzanne Roes
Tim Bouwhuis ■ Ulrike Teurelinx

eindredactie | Joanna Vervoort (verantwoordelijke) ■ Annelin Marien
Astrid Devlaminck ■ Caroline Van de Pol
Leonie Vanstappen ■ Louise De Vliegere
Maxene Willems ■ Natasja Van Looveren ■ Oscar Terryn
Quinten Van den Broeck ■ Rin Verstraeten ■ Ruben Bal
Selena de Waard ■ Silke Rochtus ■ Stijn Demarbaix
Suzanne Roes ■ Tim Bouwhuis ■ Ulrike Teurelinx

beeld | Natasja Van Looveren (verantwoordelijke)
Alex Noels ■ Amaury De Meulder
Camille Van Landegem ■ Lie Van Roeyen ■ Lisa Decré
Lize D'haese ■ Rin Verstraeten ■ Stine Moons

vormgeving | Stine Moons (verantwoordelijke) ■ Alex Noels
Amaury De Meulder ■ Anouk Buelens-Terryn
Lisa Decré ■ Lize D'haese ■ Rin Verstraeten

social media | Charlotte Bourguignon (verantwoordelijke)
Annelin Marien ■ Camille Van Landegem
Suzanne Roes

freelance | Bruno Vervoort ■ Iris De Bondt

IT | Ruben Van Assche ■ Stein de Groof

PR | Quinten Van den Broeck (verantwoordelijke)
Caroline Van de Pol ■ Daan Krake
Jonas Heymans ■ Rin Verstraeten

drukkerij | Favorit

cover | Lisa Decré ■ Lize D'haese

strip | Annelies Belemans ■ www.atelierannelies.be
elkedageenwoord.tumblr.com

met dank aan | Ali Zaidi ■ Sarah Serneels ■ Jonas Cannoot
architectenarchief - dossier E. Sepelie

op tijd kan je niet bouwen

De tijd is een smeerlap. Het is een gedachte die ik als kind tot waarheid bombardeerde. De uren vlogen voorbij wanneer de seconden net traag moesten wegtikken. En andersom. Zoveel jaar later verdenk ik de tijd er nog steeds van spelletjes met ons te spelen.

Zo leek de voorbije anderhalve maand evenveel tijd van ons te vragen als het volledige afgelopen semester. Bovendien ging de weekker steevast een kwartier te vroeg. Of een halfuur. Welja, een uur. We konden ons toch evengoed nog even omdraaien, verder *snoozen*? Iedereen weet toch dat slaap het geheime ingrediënt is om je leerstof stevig te huisvesten in je examenbrein? We hadden tijd. Of maakten onszelf dat wijs. En mispaktten ons meermaals – slapen is immers verraderlijk tijdvreterend.

Het ontwaken na de examenperiode kende een ander ritme. Na een anderhalve maand eenzame opsluiting barstte de grijze zeepbel die mijn bureau, koelkast en fietstochtjes naar het *moment suprême* omsloot. Ik heb weer bewegingsruimte die verder reikt dan de afstand naar de wc en terug. Ademruimte die frisser is dan het aroma van de geurkaars die

mijn tien vierkante meter probeerde op te vrolijken. Hoofdruimte die *dwars* weer onderdak kan bieden.

Voor even waren we weer vogelvrij. De dagen boden opnieuw razendsnelle minuten die we naar eigen wens mochten verdoen. We werden langzaam sociaal wakker. De eerste middag-TD's waren weer een feit, de ski-reizen vertrokken en roadtrips raakten ondergesneeuwd. We konden best leven met dit nieuwe leven.

En voordat we het goed en wel beseften, vlogen die punten al aan. Of jullie nu een ijskoude douche of een reden tot vreugdedansje bezorgd kregen, vlogen jullie al goed geluimd het tweede semester in? Of is één week lesvrij voor jullie nog niet voldoende om het spreekwoord 'vroeg uit de veren' eer aan te doen? Je zou alvast de eerste niet zijn. De tijd is een smeerlap.

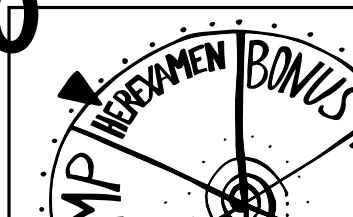
Anouk Buelens-Terryn
hoofdredacteur

EDITORIAAL

INHOUD

- 13 redder in nood
- 18 duivelse hobby's
- 20 De Bist in beeld
- 22 commercieel bedrog
- 24 prof profile
- 26 is Bo zo belangrijk?
- 28 doe het veilig
- 30 dwarse films
- 33 links rijden
- 34 sportieve studenten
- 36 de films van je jeugd
- 37 dwarswoordzoeker
- 38 chic zeuren
- 39 tranenbad
- 40 cartoon

10

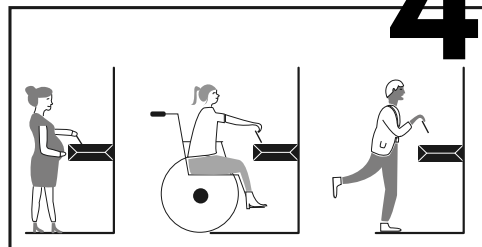

herexamenroosters

Waarom zijn die roosters er toch altijd zo laat? Wij zochten uit wat jouw vroeg geboekte vakanties in de weg zit.

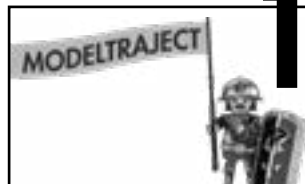
dwars 114

4

hoe stemmen jongeren?

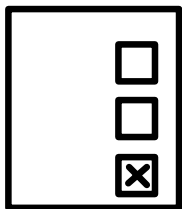
Interesseert politiek studenten en scholieren, en zo ja, welk bolletje kleurt hun rode potlood dan? In onze enquête bekenden zij kleur en lieten ze hun stem horen.

14

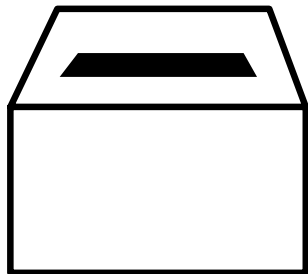
modeltraject

Een vak meenemen, een ander vak uitstellen ... Wie volgt tegenwoordig nog het modeltraject?

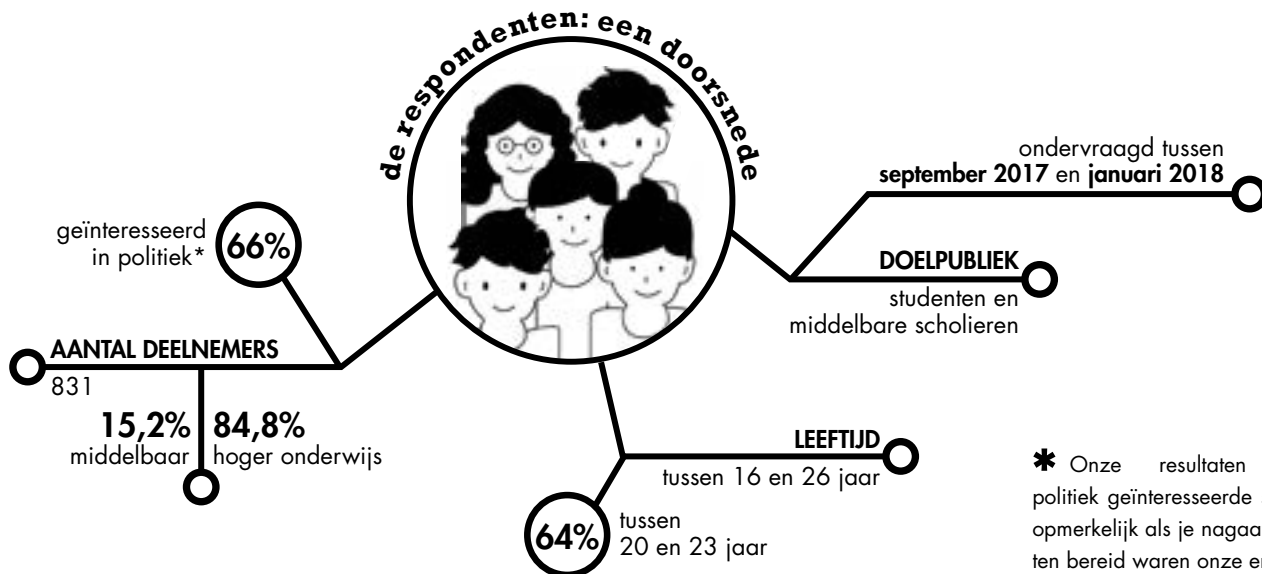
studenten stemmen Groen

tekst: Annelin Marien, Anouk Buelens-Terryn, Rin Verstraeten en Stijn Demarbaix ■ beeld: Lize D'haese en Stine Moons

Is de student links georiënteerd? Zijn mannelijke studenten meer geïnteresseerd in politiek dan hun vrouwelijke collega's? En halen studenten hun politieke informatie alleen nog maar van sociale media?

We hielden 831 studenten de vinger aan de politieke pols en gingen na welke (clichématige) stellingen hout snijden en welke eerder larie en apekool zijn. Professor Politieke Wetenschappen Peter Van Aelst voorziet professionele duiding.

* Onze resultaten betreffen vooral politiek geïnteresseerde studenten. Dat is niet opmerkelijk als je nagaat dat net deze studenten bereid waren onze enquête in te vullen.

de student als linkse rakker?

'Wie op zijn twintigste niet links stemt, heeft geen hart en wie op zijn veertigste niet rechts stemt, heeft geen verstand.' Het mag dan een boutade zijn, professor Van Aelst benadrukt evenwel dat het leeftijdseffect zeker een rol speelt wanneer mensen gevraagd worden om zich algemeen links of rechts op het spectrum te situeren. De politieke voorkeur van onze respondenten kan met andere woorden gedeeltelijk toegewezen worden aan de leeftijdscategorie waarin ze zich bevinden. Dat uit onze vragenlijst blijkt dat meer dan 29 procent van onze deelnemers 'algemeen gematigd links' aanduidt en 18,5 procent van de deelnemers zich 'algemeen overtuigd links' noemt, verbaast de professor dus niet. "Dat is bij hoger geschoolde jongeren een traditioneel beeld van hoe de verdeling zit. Enkele decennia geleden was dat nog meer uitgesproken."

Dat neemt niet weg dat 1 op 5 van de deelnemers aangeeft gematigd rechts te zijn. "Het is een algemene trend in de maatschappij dat linkse partijen het wat moeilijker hebben. De enquête beschikt niet over de cijfers om hierover al te sterke uitspraken te doen, maar een mogelijke verklaring is dat links het moeilijk heeft met uitdagingen zoals migratie en integratie."

“ Jonge stemmers lijken de verantwoordelijke rol nu volledig bij Groen te leggen.

Belangrijk is dat als we hierboven spreken over links en rechts, het een algemene positionering betreft zonder onderscheid van de verschillende domeinen van het maatschappelijke leven, met andere woorden zonder een onderscheid te maken tussen sociaal-cultureel en economisch links en rechts. Het is dan ook opvallend dat zelfs in een anonieme enquête 11,7 procent van de respondenten zich niet wilde uitspreken over hun plaats op het politieke spectrum. Ze zijn misschien links als het gaat over gezondheid en werk, maar eerder rechts op het vlak van migratie. Bovendien zou opgeworpen kunnen worden dat het onderscheid tussen links en rechts achterhaald is, omdat kiezers vaak in diverse partijen hun gading vinden en hun politieke voorkeur vaak afhankelijk is van het niveau waarop gestemd wordt. In de literatuur wordt gesproken van *split ticket voting*, wat impliceert dat kiezers voor de diverse niveaus op andere partijen stemmen en dus niet meer thuishoren bij één partij.

de student als groene stemgerechtigde?

Op welke partij zullen onze studenten stemmen wanneer ze op 14 oktober in de rij staan in het gemeentehuis, de sporthal of kleuterschool? Iets meer dan 13 procent van de deelnemers geeft aan voor N-VA te kiezen en 12 procent voor Open VLD. Telkens minder dan 7 procent van de deelnemers stemt op CD&V, Vlaams Belang en PvdA (respectievelijk 6,7; 2,3 en 6,5%).

Groen is de favoriet onder onze respondenten: iets minder dan 30 procent van onze studenten zou bij die partij het bolletje aanklikken of inkleuren. Als we de politieke interesse, leeftijd en overwegend linkse oriëntering van onze respondenten in acht nemen, vindt professor Van Aelst deze cijfers niet al te verwonderlijk. De discrepantie tussen Groen en sp.a (2,2%) vindt hij echter frappant. "Jonge linkse stemmers lijken de verantwoordelijke rol nu volledig bij Groen te leggen."

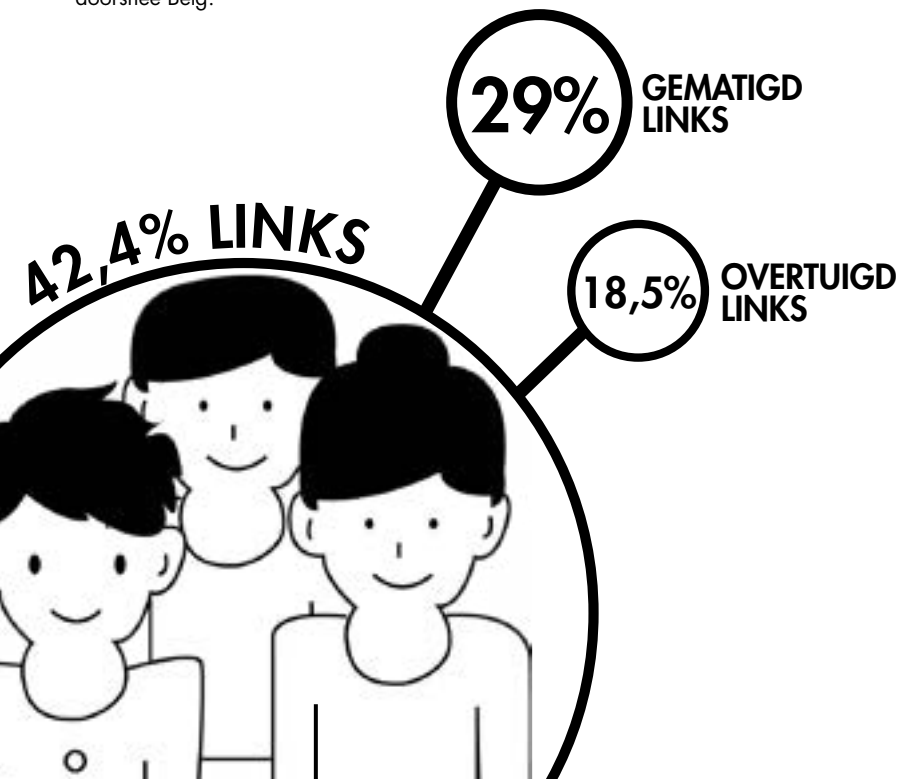
Hoe het komt dat Groen zo goed scoort bij een jong publiek en vooral zoveel beter doet dan sp.a? Professor Van Aelst: "Dat valt deels te wijten aan de tijdsgeest: ook nationaal zou Groen sp.a overvleugelen en waar iemand op nationaal niveau staat, bepaalt ook wat hij op lokaal niveau stemt. Anderzijds zijn er mensen die nationaal niet, maar lokaal wel op Groen stemmen, vooral wegens de vaak lokaal georiënteerde thema's die de partij aansnijdt. Je moet bijvoorbeeld geen aanhanger van Groen zijn om te weten dat fietsen in de stad gevaarlijk is. Vermoedelijk hebben jullie een overwegend stedelijk studentenpubliek bereikt, dat thema's als mobiliteit, luchtkwaliteit en fietsen belangrijk vindt. Tel daar de fietsongelukken van afgelopen najaar bij, toen de enquête werd afgenomen, en je hebt een mogelijke verklaring voor de suprematie van Groen."

de student als doemdenker?

Onze studenten kunnen dan wel aangeven welke partij hun voorkeur wegdraagt, maar hebben ze ook vertrouwen in het hele politieke systeem? Slechts 3,2 procent van onze deelnemers schenkt zijn volle geloof, 30,8 procent voegt daar een 'ja, maar' aan toe. Hiermee overstemt het optimisme de pessimistische stemmen. Al staan studenten vooral (42,4%) neutraal ten opzichte van het hele gebeuren. ➤

De jongeren die overtuigd rechts stemmen blijken het grootste politieke wantrouwen te hebben (9,3%). Tegelijkertijd is er aan deze politieke zijde ook het grootste percentage vertrouwen aanwezig (9,3%). Dat laatste is opmerking, vindt professor Van Aelst. De aanhangers van de overtuigd rechtse zijde staan er immers om bekend een laag vertrouwen in de politiek te hebben. Dat ook het omgekeerde hier waargenomen wordt, wijst de professor aan de sterke positie van de rechtse partijen in de regering.

De mate van politiek vertrouwen wordt ongetwijfeld beïnvloed door het beeld dat we over onze politici hebben. Bestempelen onze respondenten ze als fervente workaholics of eerder als zakkenvullers? Een meerderheid van 61 procent vindt dat politici hard moeten werken, terwijl zo'n 34 procent stelt dat ze niet harder moeten werken dan de doorsnee Belg.

de man als politieke betweter?

Vooral vrouwen geven aan onvoldoende op de hoogte te zijn van politieke gebeurtenissen. "Dat ligt in lijn met algemene bevindingen", weet professor Van Aelst. "Objectieve kennistesten lijken op het eerste gezicht deze subjectieve zelfinschatting te bevestigen, want mannen scoren beter dan vrouwen als hen bijvoorbeeld gevraagd wordt hoeveel leden in het parlement zetelen. Daarbij zijn echter twee factoren van belang. Enerzijds scoren mannen beter omdat ze zich meer lijken te interesseren voor politiek dan vrouwen. Een mogelijke verklaring voor die grotere interesse is dat er meer mannen deelnemen aan het politieke spel, waardoor vrouwen zich minder kunnen identificeren. Anderzijds scoren vrouwen lager op objectieve kennistesten omdat ze gemakkelijker 'Ik weet het niet' aankruisen dan mannen. Die laatsten zullen sneller gokken en dat draait positief uit." Of mannen dan effectief meer over politiek weten? "In ieder geval denken ze van wel, maar de werkelijke kennis van mannen en vrouwen ligt dicht bij elkaar."

sociale media als belangrijkste politieke informatiebron?

Nu de smartphone en sociale media een belangrijk deel uitmaken van onze dag, zou het niet opmerkelijk zijn dat onze deelnemers hun politieke nieuws langs nieuwe kanalen vernemen. Facebook scoort inderdaad hoog: 24 procent van de deelnemers geeft in een meerkeuzevraag aan ook dit platform als politieke nieuwsbron te gebruiken. Facebook staat daarmee in de rangorde op de tweede plaats. Het is de krant, al dan niet in digitale vorm, die bij onze deelnemers de meest gebruikte vorm van politieke nieuwsgaring uitmaakt (27%). Bovendien bekleedt de traditionele nieuwsuitzending de derde plaats, niet ver achter Facebook. De radio, Twitter en YouTube hinken achterop als bronnen voor politiek nieuws.

"Dat jongeren de (digitale) krant raadplegen, ligt nog in de lijn der verwachtingen omdat het medium zo ingeburgerd is", zegt professor Van Aelst. "Bovendien moet iemand niet per se over een abonnement beschikken om de krant te kunnen raadplegen. Het is vooral straf dat nieuwsuitzendingen (22%) nog zo hoog scoren bij jongeren voor politieke nieuwsgaring.

Vermoedelijk zal dat aantal dalen, omdat het nieuws in steeds minder huishoudens zal ontstaan. Ik keek naar het nieuws omdat mijn ouders zich voor de televisie plaatsten. Mijn zoon van 15 kijkt niet meer en dat komt deels omdat ik het nieuws niet meer opzet, want ik heb het meeste nieuws al in de loop van de dag meegekregen."

Bij Facebook als bron voor politiek nieuws moet overigens een belangrijke nuance geplaatst worden, geeft professor Van Aelst aan. "De uitdaging voor onderzoekers wordt uitzoeken wat 'politiek nieuws van Facebook halen' precies inhoudt. Verstaan we hieronder voornamelijk het delen van klassieke nieuwsberichten op pagina's en onder vrienden, of spreken we ook van actiegroepen of alternatieve media zoals *Apache* die met eigen verhalen komen? Vermoedelijk zal het in Vlaanderen vooral om dat eerste gaan."

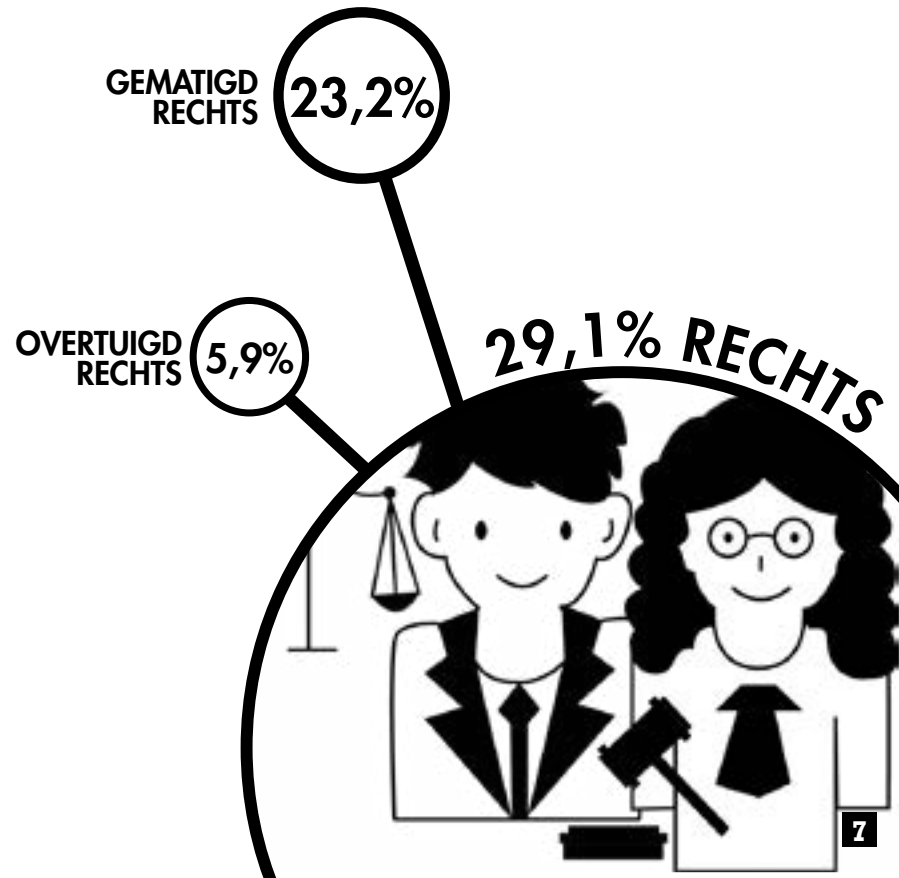
de student als politieke egoïst?

Waar zouden politici volgens onze studenten aan moeten werken? We selecteerden enkele topics waaruit onze deelnemers meerdere konden aankruisen. Telkens meer dan 80 procent van de studenten vindt dat politici bezig moeten zijn met onderwijs, de toekomst van jongeren en de gezondheidszorg. "Jongeren blijken dus vooral de eigen thema's eerst te plaatsen", analyseert Van Aelst. "Onderwijs, toekomst van jongeren en gezondheidszorg zijn op die manier consensusthema's: studenten vinden ze belangrijk, ongeacht de partij waarop ze zouden stemmen."

" Het is vooral straf dat nieuwsuitzendingen nog zo hoog scoren bij jongeren.

Ook ecologie is een thema dat bij studenten hoog scoort: 84 procent van de studenten geeft aan dat politici hieraan zouden moeten werken. "Als de meerderheid van de deelnemers aan de enquête aangeeft voor Groen te stemmen, is dat enigszins logisch. Maar ecologie is geen consensusthema: de studenten die op N-VA (63%) zouden stemmen, kruisen het thema minder aan dan studenten die voor Open VLD (86%) zouden kiezen."

Als er consensusthema's zijn die jongeren onderscheiden van andere electorale groepen, dan moeten er ook thema's bestaan die partijen onderscheiden van elkaar. Statements als 'gelijke kansen voor iedereen' en 'Belgen eerst' hebben een vaste plaats in dergelijke links-rechtsthema's. 98,1 procent van de respondenten die zeggen op PvdA te stemmen vinden dat eerste statement van groot belang. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat deze partij quasi alleenheerser is op dat vlak. Als de studenten het eigen volk eerst zetten, geven ze hun stem aan Vlaams Belang (78,9%) of N-VA (54,1%). Respondenten die op deze partijen stemmen, vinden bovendien de banden met Europa minder belangrijk (respectievelijk 15,8% en 40,5%) dan de overige studenten. ➤

stemmen: yay or nay?

Wat als de opkomstplicht afgeschaft wordt en er morgen verkiezingen plaatsvinden, vertrekken onze deelnemers dan naar het stembokje of blijven ze thuis? 8 op de 10 studenten geeft aan toch te gaan stemmen, waaruit we durven besluiten dat het plichtsbefes van jongeren groot blijft. Professor Van Aelst: "Gaan stemmen is in ons land eerder de norm. Je kan zeggen dat het een stukje gewoonte is. De media focussen ook sterk op verkiezingen en werken volop mee aan het maken van stemtosten. Bovendien is de enquête afgenomen bij studenten met veel politieke interesse."

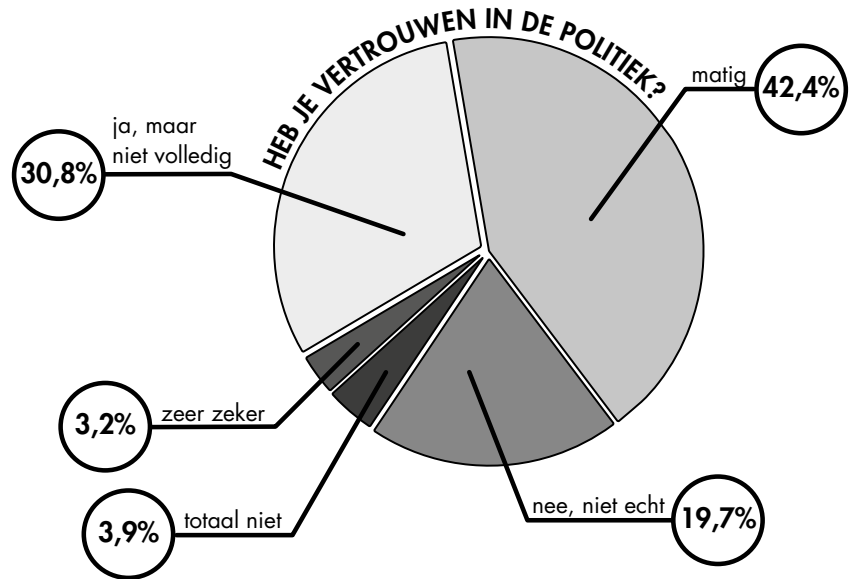
“ Gaan stemmen is in ons land eerder de norm.

Tot de kleine groep die zegt te twijfelen om niet te gaan stemmen, behoren vooral middelbare scholieren van 16 en 17 jaar. Als we hen vragen waarom ze hun stem niet zouden uitbrengen, antwoordt de meerderheid dat ze te weinig kennis bezitten over het politieke systeem en de partijen.

nuance als sleutel

We kunnen besluiten uit onze onlinebevraging dat studenten overwegend Groen stemmen, en dat voornamelijk ten koste van sp.a. Allemaal goed en wel, dat we nu een beeld kunnen schetsen van het stemgedrag van jongeren. Maar hoe zeker zijn zij zelf van hun antwoorden? Verwachten ze dat hun stemgedrag nog kan veranderen? Net iets meer dan 1 op 4 van de deelnemende studenten zegt zijn stemkeuze niet meer te veranderen tussen het invullen van onze enquête en komende verkiezingen in oktober. Deze stemvaste deelnemers scharen zich voornamelijk achter Groen (26,1%) en N-VA (21,8%).

Onze 831 deelnemers bleken vooral algemeen linksgeoriënteerde studenten hoger onderwijs die aangeven geïnteresseerd te zijn in politiek. Verder kunnen we besluiten dat deze groep vooral de thema's die hen aanbelangen belangrijk vinden. Dat de mannelijke studenten van zichzelf denken dat ze goed op de hoogte zijn van de politieke actualiteit. Dat de aan sociale media verknochte student de traditionele nieuwsmedia als de krant en nieuwsuitzendingen nog altijd een belangrijke politieke informatiebron vinden. En een ding is zeker: als het morgen verkiezingen zijn, maar niemand hoeft te komen, dan zullen toch heel wat van onze studenten het stembokje bezoeken. ▀

WINNAAR AWARD
zorgondernemer
2017

helpper

Maak een **verschil** in het
leven van iemand in je **buurt**

Gezelschap

Shoppen

Op stap

Kinderoppas

Dierenoppas

Andere taken

**Help je graag mensen en wil je daar
€7 netto per uur mee bijverdienen?**

Schrijf je vrijblijvend in als helpper

www.helpper.be

THUISHULP. VOOR BUREN, DOOR BUREN.

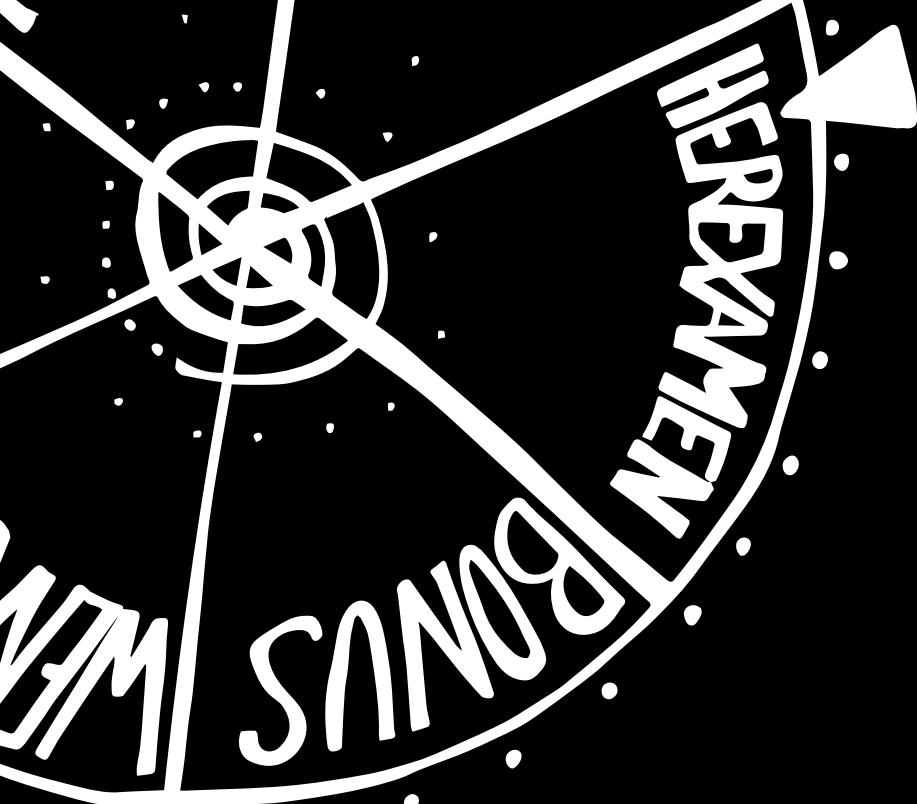
Met steun van

Jasper helpt Thérèse (91) om zich 's morgens klaar te maken. "Ik houd Thérèse graag gezelschap. Het kost weinig me moeite maar ik zie de voldoening die zij hier uithaalt, wat mij dan weer blij maakt. Plus ik verdien een centje bij wat altijd leuk is."

Jasper (22)

- ✓ Flexibel
- ✓ Verzekerd
- ✓ Vergoed

**waarom
de herexamenroosters
zo laat online komen**

tekst: Amaury De Meulder ■ beeld: Camille Van Landegem

De examens zijn voorbij, de punten beschikbaar, eventuele herexamens bekend. Even inschatten of er na het tweede semester nog herexamens volgen of niet, en hop, we kunnen onze zomer beginnen plannen. Of toch niet? Eerst nog wachten op die herexamenroosters. En dat kan nog wel even duren.

Uiterlijk op 1 augustus moeten de examenroosters van de tweede zit bekend gemaakt worden, kunnen we lezen in artikel 3.4.5 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER) van de Universiteit Antwerpen. Dat is slechts drie weken voor de start van de examenperiode, volgens sommige studenten te kort dag. Afhankelijk van de faculteit zijn de examenroosters echter vaak wat vroeger beschikbaar, ergens tussen 15 juli en 1 augustus. Nog altijd te laat om die vroegboekorting vast te krijgen.

problematisch

Dat die data pas zo laat worden doorgegeven, is inderdaad lastig als je een reis wil plannen of op kamp wil gaan met je jeugdbeweging, maar wordt nog problematischer als je je eigen studie moet bekostigen en tijdens de zomervakantie graag zoveel mogelijk werkt. Of als je eind augustus graag een stage of cursus wil volgen. Misschien heb je maar één herkansing en zou het wel jammer zijn mocht je daarvoor de hele herexamenperiode vrij moeten houden tot je eindelijk weet wanneer je examen valt. Voor de meeste studenten is het echter nog belangrijker op voorhand al te kunnen inplannen hoeveel 'blok' ze voor de periode zelf nog nodig zullen hebben. Daarnaast vinden sommigen de tijd tussen de

bekendmaking van de roosters en de start van de examenperiode te kort om nog examens te kunnen ruilen. Kortom, het bezorgt studenten stress en ontnemt hen soms de mogelijkheid een reis te maken in de zomervakantie of andere, academische activiteiten te ondernemen.

cowboyverhalen

Maar waarom kunnen die roosters er niet al vroeger zijn? We horen het wel vaker: 'In Leuven en Gent zijn de herexamenroosters al in september beschikbaar!'. "Cowboyverhalen", zo noemt Geert de Hoon, voorzitter van de Studentenraad, deze uitspraken. Even kijken naar het Onderwijs- en Examenreglement (OER) van onze zusteruniversiteiten en we merken al snel dat het gras toch niet zo veel groener is aan de overkant. Collega Anthony Longo, coördinator Onderwijs van de Studentenraad, weet ons te vertellen dat de roosters zowel aan VUB en KU Leuven slechts enkele weken voor de aanvang van de herexamenperiode beschikbaar zijn (cf. OER VUB art. 106 & OER KUL art. 45). Voor het groenste gras moeten we bij UGent zijn. In artikel 54, §3 van hun OER staat namelijk dat de examenregeling voor de tweede zit voor 2018 ten laatste 18 juli moet worden meegedeeld.

Dat is opvallend vroeger dan bij ons, zeker als je bedenkt dat de deadline voor de inschrijvingen van de tweede zit aan UAntwerpen op 15 juli valt. De studentenadministratie weet dus dan pas hoeveel studenten ze per opleidingsonderdeel kunnen verwachten, hoe groot het lokaal is dat ze moeten voorzien en, in geval van mondelinge examens, hoeveel contactmomenten de professor moet reserveren. Aan de Universiteit Gent gaat het er veel sneller aan toe omdat gezakte studenten daar automatisch worden ingeschreven voor

de tweede zit. In Gent kan men dus meteen beginnen roosteren, lokalen zoeken en puzzelen met de beschikbaarheden van de proffen.

flexibilisering

De keerzijde van de medaille is dat je met die automatische registratie niet weet hoeveel studenten effectief komen opdagen. Je hebt dan wel die lokalen al vastgezet voor dat specifieke examen waardoor er voor andere examens minder speelruimte overblijft om te schuiven. Dat kan vooral bij mondelinge examens problemen geven, waar de prof dan soms uren zit te wachten op een student die niet komt. Bovendien bestaat het risico dat individuele roosters dan minder gunstig worden. Daarnaast wordt het mogelijk ook moeilijker om rekening te houden met geïndividualiseerde trajecten. Daar ligt ook in Leuven het addertje onder het groene gras. "Zit je dus in de derde bachelor en ben je gezakt voor een derdebachelorvak en een vak dat je nog meesleept uit de eerste bachelor, dan kan het zijn dat de herexamendata van beide vakken samenvallen", legt Geert uit. Je kan dan slechts een van de examens afleggen en hierdoor kan je studievertraging oplopen.

Door even af te wachten hoeveel studenten effectief tweede zit willen doen en even de tijd te nemen om rekening te houden met individuele trajecten, kan de Universiteit Antwerpen een zo goed mogelijk rooster maken. "De afweging is dus, willen we een rooster dat er zo snel mogelijk is of een op maat gemaakt rooster dat rekening houdt met onze persoonlijke situatie?", vat Geert samen. Bovendien is ook 18 juli – de uiterlijke datum voor de bekendmaking aan UGent – nog altijd 'te laat' om je zomer te plannen. ➤

onderwijs of onderzoek?

Dat brengt ons bij een tweede pijnpunt. De Antwerpse studentenadministratie moet niet enkel wachten op de inschrijvingen van de studenten, maar ook op de beschikbaarheden van de professoren. Zouden zij hun data niet al (veel) vroeger kunnen doorgeven? En is zoiets niet afdwingbaar? Uiteraard zijn ook de onderzoekstaken van professoren van groot belang en moeten zij de kans hebben om naar congressen e.d. te gaan tijdens de herexamenperiode, maar anderzijds zijn hun onderwijstaken minstens even belangrijk.

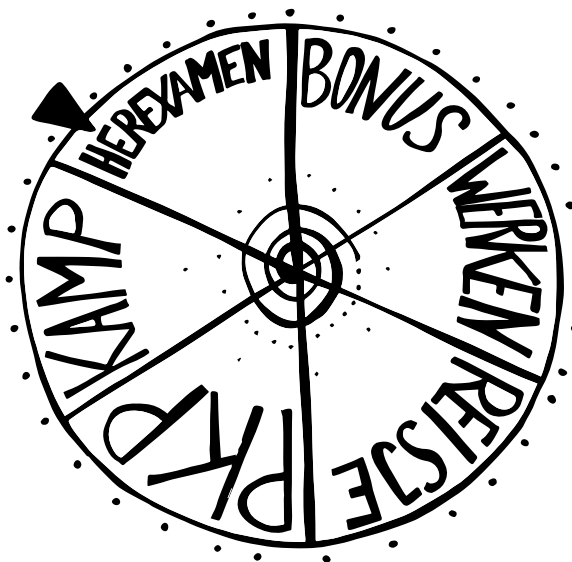
Zouden de herexamens dan niet al aan het begin van het jaar of bij de aanvang van het semester opgesteld kunnen worden? Zouden professoren hun beschikbaarheden niet dan al kunnen doorgeven en bepaalde dagen van de zomervakantie 'blokkeren' voor examens en andere dagen al op voorhand voorzien voor congressen en andere onderzoeksactiviteiten? Dan zouden we nu, na de kerstexamens, toch al zicht hebben op ons rooster. Ook de Studentenraad maakte deze denkoefening al. "We hebben het probleem aan de rector voorgelegd en hij zou op vraag van de Studentenraad bij de decanen aandringen de professoren aan te sporen hun beschikbaarheden vroeger door te geven", vertelt Geert.

haast en speed is zelden goed

"Voor sommige disciplines is het plannen van die congressen wel erg moeilijk en zijn die congressen ook heel belangrijk", verdedigt vicerector Onderwijs Ann De Schepper.

"Je kan van een professor ook niet verwachten dat hij heel de herexamenperiode beschikbaar is. Het op tijd doorgeven van je beschikbaarheden is natuurlijk iets anders."

Maar volgens de vicerector ligt daar het echte probleem niet. "Het is organisatorisch gewoon niet mogelijk om zoiets zo ver op voorhand in te plannen", stelt De Schepper.

Voor de grote schriftelijke examens zou dat misschien wel kunnen, maar het wordt lastiger bij examens waar computerlokalen voor nodig zijn of bij mondelinge examens. "Computerlokalen kan je niet overboeken zoals vliegtuigen", vergelijkt de vicerector.

De Schepper haalt daarnaast nog een ander probleem aan met halfvolle lokalen: "Als je twee grote lokalen boekt, waar uiteindelijk maar de helft voor opdaagt, heb je niet enkel te veel surveillanten opgetrommeld, maar zitten de studenten ook onhandig verspreid. Als er dan een vraag komt in het ene lokaal, moet die ook aan het andere lokaal gecommuniceerd worden."

de gulden middenweg

"Misschien is het wel haalbaar om naar een tussensysteem te gaan, waarbij de grote, schriftelijke examens wel al vroeger worden ingepland", geeft De Schepper toe. "Maar ook dan blijft dat nadelig voor de andere studenten, want als je dan anderhalf keer het lokaal boekt dat je uiteindelijk écht nodig hebt, is er minder ruimte voor de andere examens. Het gaat niet enkel om die reserveringen: je wil de lokalen zo goed mogelijk verdelen om voor zoveel mogelijk studenten een goed rooster op te stellen."

"Maar we kunnen er wel over nadenken", stelt De Schepper ons gerust. "Voor de grote vakken aan het begin van de opleiding zouden we iets moeten kunnen doen. Ik denk dat we dat zeker moeten proberen, daar waar het curriculum het meest vast zit." Voor masteropleidingen met veel keuzevakken en later in de bachelor, waar niet meer iedereen op het modeltraject zit, is dat lastiger, maar voor het modeltraject van bachelor één kan mogelijk wat gedaan worden. Wordt vervolgd, dus. ▀

gezocht: redder in nood

tekst: Caroline Van de Pol ■ beeld: Alex Noels

Geldwolven, cv-duizendpoten, sociale vlinders, luxebeesten, exotische trekvogels, verschillende species bewandelen het oerwoud der studentenjobs. Naast de platgetreden paden slaan jobstudenten soms een verrassend andere weg in. Elke maand zetten we zo'n baanbreker in de kijker.

UAntwerpen-student Frederik (21) is al vier jaar redder in zwembaden van de provincie Antwerpen. In tegenstelling tot wat velen denken, houdt dit werk meer in dan alleen op een stoel zitten en roepen: "je mag niet lopen!". Hij wordt geconfronteerd met verschillende soorten situaties: van agressieve bezoekers en verwondingen tot verloren zwembrillen en lockers die niet willen openen.

verdrinkende kinderen

De belangrijkste taak van een redder is om op elk moment alert te zijn en het overzicht te bewaren. Zo merkte hij op een keer dat een onbegeleid kind slagzij maakte en onder haar zwemband terecht kwam. Zoals het een echte redder betaamt, sprong hij in het water en kon hij haar bovenhalen.

"Ik vind het een leuke studentenjob omdat het variërend werk is en ik er verschillende mensen mee ontmoet. Ik kan babbeltjes doen met bezoekers, de andere redders en soms ook met bekende topsporters die komen trainen. Wat mij nog aanspreekt in de job, is dat ik er mensen mee kan helpen."

Als redder maakt Frederik soms ook eigenaardige gebeurtenissen mee. "Op een dag was er een bezoeker die ik meerdere keren na elkaar kort zag flauwvallen. Toen ik hem vroeg wat er was, herinnerde hij er zich niks meer van en zei hij dat hij verstoppertje speelde met zijn zoon. Het was echt een hele rare situatie. Mijn collega en ik vermoedden dat hij een hersenbloeding had, maar hij geloofde ons niet en wilde naar huis rijden. Gelukkig hebben we hem op andere gedachten kunnen brengen, want dat zou niet veilig geweest zijn."

redderscursus

Niet iedereen kan zomaar redder worden. Je moet eerst slagen voor een toelatingsproef met zwemoefeningen om aan de cursus te mogen deelnemen. Als je na deze cursus met theorie, praktijk en EHBO voor het examen slaagt, mag je als redder beginnen. Alle redders moeten zich ook jaarlijks verplicht bijscholen.

"Een van de minder leuke kanten aan dit werk is dat we soms met onbeleefde of agressieve mensen moeten omgaan. Het is belangrijk om dan kalm te kunnen blijven. Sommige ouders houden hun kinderen niet in het oog en gaan ervan uit dat wij ze wel zullen opvissen als ze in de problemen komen. Dat is frustrerend."

Elke dag als redder is anders en je maakt heel wat mee in een zwembad. "Ooit was er een man buitengezet omdat hij te dronken was, maar hij bleef met zijn drank rondhangen in de buurt."

Op een moment was hij zo dronken dat hij viel en zich verwondde aan de scherven van zijn fles. Enkele redders moesten hem toen verzorgen terwijl de hulpdiensten onderweg waren." ▽

het einde van het modeltraject?

opvolgen van studiesucces geen sinecure

tekst: Anouk Buelens-Terryn ■ beeld: Stine Moons

Hoeveel studenten volgen het modeltraject nu eigenlijk? Geen al te moeilijke vraag, dachten we. Het modeltraject bleek echter een achterhaald begrip om het studiesucces op te volgen en onze vraag daarbij even verouderd. Maar geen nood, de zoektocht naar antwoorden was boeiend genoeg.

Studievoortgang over de faculteiten heen vergelijken, het was een nobele doelstelling. Dat de term modeltraject bijna even ouderwets bleek als de gedateerde ridderverhalen, maakte dat we onze zoektocht zonder enige gêne konden opwaarderen tot queeste. De eerste hindernis hadden we alvast zelf woordelijk geschapen.

van modeltraject

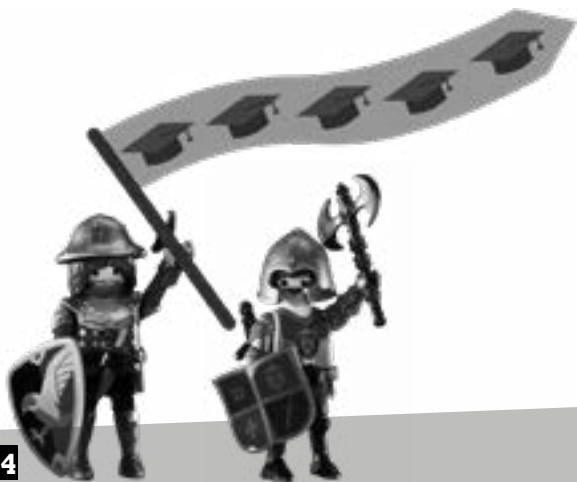
Dat ons hoger onderwijs flexibeler is geworden tegenover de tijd dat de dieren nog spraken of onze ouders nog achter de studieboeken zaten, is niets nieuws. De flexibilisering maakt dat jij en ik geen jaar moeten overdoen omdat we een vak niet haalden: je neemt het gewoon mee. "Je kan daardoor ook niet meer zeggen dat je in je tweede bachelor zit, bijvoorbeeld", bedenkt Peter De Meyer, woordvoerder van de Universiteit Antwerpen. "Je zit in je bachelor of in je master."

Ook onze universiteit denkt niet meer in bachelorjaren of soortgelijke termen. Nochtans blinkt het woord 'modeltraject' nog steeds op SisA. Neem maar eens een kijkje op de pagina waar je je studieprogramma kan samenstellen. Meet de universiteit hier nu met twee maten? "De knop 'modeltraject' op SisA geeft gewoon weer wat er in het volledige programma aan opleidingsonderdelen zit, zoals het wordt weergegeven in de studiegids van de opleiding", wordt ons verteld.

"Het modeltraject is het uitgestippelde voorbeeldtraject van je studie, een traject dat de student bij voorkeur volgt. Bij de opmaak ervan heeft de opleiding rekening gehouden met de ideale opbouw en ontwikkeling van de competenties."

"Voor sommige opleidingsonderdelen worden er voorwaarden opgelegd waaraan je moet voldoen om het opleidingsonderdeel te mogen opnemen. Dit noemt men 'volgtijdelijkheid' en vormt een onderdeel van het modeltraject. De trajecten kan je raadplegen in de studiegids op de website van de Universiteit Antwerpen."

Er wordt ons echter op het hart gedrukt dat je met deze 'catalogus' flexibel kan omgaan en dat combineren van opleidingsonderdelen uit verschillende delen van het modeltraject mogelijk is, op voorwaarde dat je de regels inzake volgtijdelijkheid respecteert. Niets weerhoudt je er dus van om vakken uit deel 1, deel 2 en deel 3 van een bacheloropleiding te kiezen.

“De knop ‘modeltraject’ dwingt een student dus niet om dat programma te volgen. Een student die op deze knop klikt, krijgt met andere woorden geen label ‘modeltraject-student’ mee.”

tot studierendement

Doordat we niet langer bestempeld worden als (niet-) modeltrajectstudenten, bleek onze initiële vraag onbeantwoordbaar. Het doet de vraag rijzen hoe onze universiteit ons studieparcours dan precies in de gaten houdt.

Studierendement is voor een deel het antwoord. Zo worden je aantal opgenomen en behaalde studiepunten weergegeven in een percentage. Op basis hiervan wordt je studievoortgang uitgedrukt. “Het gemiddelde studierendement voor generatiestudenten (*studenten die zich voor het eerst inschrijven voor een diplomacontract in het hoger onderwijs, n.v.d.r.*) in de bachelor ligt rond de 66 procent. Niet alleen voor UAntwerpen, maar voor heel Vlaanderen”,

vertelt Ann De Schepper, vicerector Onderwijs. Allemaal goed en wel, maar hoe kan onze universiteit nagaan hoe lang we ondertussen doen over onze studie? Of is dat niet langer relevant?

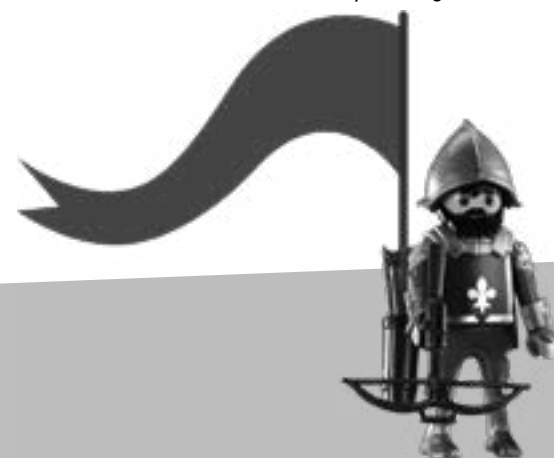
terugblikken

Het was een zoektocht naar de cijfers die dat juist konden weergeven. De oplossing blijkt echter niet uitermate moeilijk en ligt in de studieduur tot het behalen van het diploma. Hierbij presenteren we je onze nieuwe hoofdvraag. Hoeveel jaar studeerden de studenten tot het behalen van hun bachelordiploma?

Wel, het aantal studenten dat hun bachelor haalt in drie jaar verschilt erg per faculteit. Zo haalde in de faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen afgelopen academiejaar de helft van de studenten die hun bachelordiploma overhandigd kregen, dit document in drie jaar tijd.

Hiermee ligt de faculteit FBD net onder het gemiddelde op onze universiteit – waarbij 53 procent van de afstudeerende bachelorstudenten hun diploma binnen de drie jaar overhandigd krijgt.

De vraag die zich hierbij aandient is of het überhaupt wel het streefdoel is dat studenten binnen drie jaar hun bachelordiploma halen. Er zijn immers ook werkstudenten, die bewust minder studiepunten per academiejaar opnemen en zo langer over hun studie doen. Het aantal werkstudenten per faculteit kan je gemakkelijk nagaan op de website van onze universiteit. Om ze in verband te brengen met de uitstroomcijfers die in onze handen vielen is echter verdere analyse nodig. ➤

interfacultaire vergelijking

Bij de faculteit Rechten kreeg 47 procent van de studenten afgelopen academiejaar na drie jaar hun bachelordiploma in handen gedrukt. Het verschil met de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (GGW) is hiermee groot, waar 89 procent van de derdejaarsstudenten afgelopen academiejaar hetzelfde papier uitgereikt kreeg. Hiermee scoort de faculteit GGW het beste van alle faculteiten, maar er dient in rekening gebracht te worden dat er met het toelatingsexamen arts en tandarts al een grote preselectie gebeurde alvorens studenten deze faculteit binnenstapten. Een dergelijke preselectie is bij de faculteit Rechten afwezig, net zoals bij alle andere faculteiten.

Je zou verder kunnen argumenteren dat er in de faculteit Rechten sprake is van een grotere diversiteit in de studentenpopulatie, waardoor dit percentage lager ligt. Is dat daarom slecht? Niet noodzakelijk. 30 procent van de rechtenstudenten die het voorbije academiejaar hun diploma kregen, behaalde dit document immers gewoon na vier jaar studie. Doet dat jaartje meer ertoe?

Het mag duidelijk zijn dat de faculteit GGW een uitschieter is. Bij de andere faculteiten schommelt het percentage studenten dat in 2016-2017 na drie jaar hun bachelor haalde tussen de 34 procent (faculteit Letteren en Wijsbegeerte) en 59 procent (faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen). Deze percentages mogen misschien maar middelmatig lijken, maar ze liggen wel in de lijn der verwachtingen. Wanneer het gemiddelde studierendement van generatiestudenten in de bachelor 66 procent bedraagt, kunnen de facultaire cijfers inzake studieduur niet veel hoger liggen. Er kunnen echter ontelbaar veel redenen aangehaald worden om de interfacultaire verschillen te verantwoorden, maar we moeten durven toegeven dat de oorzaken objectief heel erg moeilijk vast te stellen zijn.

facultaire evoluties

Zelfs de verschillen per jaar binnen faculteiten kan je moeilijk beredeneren. Bovendien maakt de integratie van een aantal voormalige hogeschoolopleidingen in de universiteit in 2013-2014 de cijfers nog eens extra complex. Hindernissen blijven opduiken, want neem je de nieuwe richtingen mee in je cijfers, dan kan je nauwelijks correct vergelijken over de jaren heen. De hierboven genoemde cijfers van de faculteit GGW, bijvoorbeeld. Die zijn weergegeven zonder de bacheloropleiding Revalidatiewetenschappen, aangezien deze opleiding er pas met de integratie bijkwam.

Binnen de faculteit Wetenschappen daalde de afgelopen drie jaar het aantal studenten die hun bachelor in drie jaar voltooiden (van 64% naar 50%), maar gedurende deze periode bleef het aantal studenten dat zijn bachelor afrondde in vier jaar tijd nagenoeg constant (29%). De dalende trend is echter niet alleen binnen de faculteit Wetenschappen aan de orde. Decaan Nick Schryvers verzekert ons dat de opleidingen zeker niet 'moeilijker' werden de afgelopen jaren.

MODELTRAJECT

“Integendeel, men houdt meer en meer rekening met allerlei vragen en verzuchtingen van studenten. Of dat een goed idee is, hou ik hier in het midden. De kwaliteitscontrole op het onderwijs doet alvast wel al lang haar werk en heeft een gunstige invloed op het wegwerken van concrete probleempunten.”

de heilige graal

En daar eindigt onze queeste. Slaagcijfers per studiejaar liggen ver achter ons. Cijfers opvolgen op lange termijn waarbij alle opleidingen, ook de geïntegreerde hogeschoolopleidingen, meegenomen worden, zijn de toekomst. Wanneer die integratie ver genoeg achter ons ligt, is dat weer mogelijk. In de tussentijd kunnen we besluiten dat niet voor alle vragen een eenvoudig antwoord te vinden is. Dat er zoveel zijweggetjes zijn die de zoektocht naar verklaringen moeilijk maken. Dat ondertussen onze universiteit ons flink in de gaten houdt. Niet door modeltrajecten, wel door studierendement en studieduur. ▀

A black and white advertisement for BreaS Summer Mojito Bubble Tea. At the top, the text "SUMMER mojito" is written in a large, bubbly font, with "BUBBLE TEA" in a similar font below it. To the right of "BUBBLE TEA" is a small illustration of a lime wedge. Below this, the text "non-alcoholic" is written in a smaller font. The advertisement features five different Mojito drinks in clear plastic cups with the BreaS logo. Each drink is garnished with various fruits and a small umbrella. The drinks are labeled: "PassionPeach Mojito" (top right), "GreenApple Mojito" (middle left), "Strawberry Mojito" (middle right), "Watermelon Mojito" (bottom left), and "Classic Virgin Mojito" (bottom right). A large, stylized sun with a spiral center is positioned in the background behind the drinks. At the bottom of the advertisement, there are five social media icons: Twitter, Facebook, Instagram, YouTube, and a general social media icon.

Zijn brein half verkankerd van het vele zuipen en zijn tong getraind door al het pseudo-intellectuele getheoretiseer, heeft de zot-gestudeerde student de vervelende gewoonte ontwikkeld om zichzelf te verliezen in eindeloze monologen. Verketterd en verstoten door zijn vrienden zoekt hij zijn toevlucht in een troosteloos bruin café. Daar vindt hij een luisterend oor voor zijn absurd gebral. Daar vervult hij zijn lot. Daar wordt hij:

tekst: Quinten Van Den Broeck ■ beeld: Stine Moons

DE TOOGFILOSOF

**guilty pleasures
zijn vergif**

Soms wou ik dat ik de superkracht bezat om spontaan over te geven telkens wanneer iemand de term *guilty pleasure* in de mond neemt. Zomaar, recht in zijn of haar zelfingenomen smoelwerk. Want daar gaat het woord *guilty pleasure* meestal mee gepaard: met een soort misplaatste arrogantie die je tot waanzin drijft. Weinig dingen doen mijn scrotum zo verschrompelen dan zo'n omhooggevallen ignoramus die met pretlichtjes in de ogen ongevraagd zijn *guilty pleasures* begint te bekennen.

De manier waarop ze die twee woordjes over hun lippen laten glijden, alsof ze net iets heel ondeugends en rebels hebben gezegd, dat brutale toontje waarmee ze wanen elke vorm van kritiek van zogenaamde cultuursnobs bij voorbaat in de kiem te smoren: "Ik kijk naar *Temptation Island* op een meta-ironische manier, dus technisch gezien heb ik mijn ziel niet verkocht aan inhoudsloze zombie-televisie voor randdebielen". *Zum kotzen* vind ik het.

Bovendien wordt het alsmear duidelijker dat heel wat van de mensen die graag en veelvuldig de term *guilty pleasure* hanteren zich eigenlijk helemaal niet schamen of schuldig voelen over hun smakeloze tijdverdrif.

Meer nog, ik ben al meermaals getuige mogen zijn van de hallucinante situatie waarin iemand die eerst zijn *guilty pleasures* bekent, ze vervolgens rabaat begint te verdedigen wanneer iemand er daarna een neerbuigende opmerking over durft te maken. Genre: "Als er zoveel mensen naar kijken, zal het wel niet zo slecht zijn zeker?" of "Je mag zeggen over *Thuis* wat je wil, maar het is een puik geschreven soapserie die er steeds in slaagt actuele thema's op een goed doordachte manier te bespreken." Compleet belachelijk natuurlijk.

Want het ding met *guilty pleasures* is nu net dat je ze niet verdedigt. Je bent je per definitie bewust van hun verderfelijke, bespottelijke karakter en je scháámt je oprecht voor het feit dat je er stiekem genot in schept. Zoals smakelijk lachen om achterlijke racistische moppen ergens in de discretie van een of ander wereldvreemd bruin café.

Je gaat deze gewoonten dan ook niet aan de grote klok hangen. Dat is net het punt. Een zonderlinge fetisj opbiechten kan voor ontlasting zorgen, maar de maniakale manier waarop men tegenwoordig onder het mom van *guilty pleasures* een soort van anti-elitaire en anti-intellectualistische proletencultuur celebreert, is alle schaamte voorbij.

Het is nu zelfs zover gekomen dat één van onze meest wansmakelijke *guilty pleasures* het tot president van het machtigste land ter wereld heeft geschopt. En wie denkt dat het hierbij zal blijven, is ziende blind. De volgende fase kondigt zich reeds aan. Je kan het voelen aan de aanmatigende manier waarop de plebejers hun *guilty pleasures* verdedigen, de felheid ervan: 'ons entertainment is niet minderwaardig aan dat van jullie, onze mening niet ondergeschikt aan die van recensenten. Kwaliteit is irrelevant. De kijker, het volk, heeft altijd gelijk.'

Meer dan vierhonderdduizend mensen gingen naar *FC De Kampioenen Forever* kijken in de bioscoop. Zomaar, *out in the open!* Dat is niet langer een *guilty pleasure* belijden, dat is een statement maken. En hoe zeer we ook op hen mogen neerkijken; terwijl u dit leest worden ze groter in aantal, steeds brutaler en altijd maar beter georganiseerd.

De Facebookfanpagina van *Thuis* telt zo'n tweehonderdtwintigduizend actieve leden. Daar wordt het publiek en collectief belijden van *guilty pleasure* tot een dagelijks ritueel verheven. Het is een razend performante zombie-fabriek.

Het duurt niet lang meer of er komt iemand die de subversieve kracht van deze indoctrinatietechnieken inziet en gaat aanwenden om een massabeweging te organiseren. Markske van *de Kampioenen* of Gert Verhulst, ik zeg maar wat.

Enmaal de macht gegrepen is, wordt er als vanouds overgegaan tot een culturele zuivering. Recensenten worden gelyncht en de 'meerwaardezoekende Canvaskijkers', dat laatste bastion van beschaving, worden systematisch opgespoord en verklikt, om vervolgens te worden gedeporteerd naar de camping van Karen Damen en James Cook. Daar worden ze aan een strak regime van VTM en VIER onderworpen en moeten ze elke ochtend hun *guilty pleasures* opbiechten in een oefening in zelfkritiek. De zombificatie is dan compleet.

Guilty pleasures zijn vergif. Het zijn zorgvuldige indoctrinatietechnieken die op verbazingwekkend efficiënte wijze kritische burgers kunnen kneden tot een makkelijk te manipuleren hersenloze massa randdebielen.

Guilty pleasures onschuldig? Laat me niet lachen! Satan aanbidden, dat is ook een *guilty pleasure*.

En euh, over duivels gesproken ... die Yana uit *Temptation*, die lust er ook wel pap van precies. Amai mijn oor! ▀

centerfold

De Bist Wilrijk: toen en nu

beeld: Alex Noels en Jonas Cannoot

tekst: Rin Verstraeten ■ beeld: Alex Noels en Natasja Van Looveren

Je herinnert je de selfie van Ellen DeGeneres waarschijnlijk nog wel, waar ze geflankeerd werd door bekende acteurs als Jennifer Lawrence, Bradley Cooper en Angelina Jolie op de Oscars in 2014. De selfie ging namelijk in *no time* viraal op Twitter. Herinner je je dan ook dat dit schijnbaar spontaan zelfportret volledig in scène werd gezet door Samsung om destijds het laatste nieuwe phabletmodel te promoten?

Dit is een van de vele voorbeelden waarin mediagebruikers nietsvermoedend misleid worden door adverteerders. Die ontwikkelen steeds nieuwe, vaak slinkse, manieren om ons zo subtiel mogelijk te beïnvloeden zonder dat we zelfs doorhebben aan reclame blootgesteld te worden. Geïntegreerde en interactieve reclame, zoals dat in mooie termen wordt genoemd, veroorzaakt een grote maatschappelijke bezorgdheid onder academici. Desondanks werden deze nieuwe reclamevormen tot voor kort nauwelijks onderzocht. Daarom vonden de Vlaamse universiteiten dat het hoog tijd was om de handen in elkaar te slaan en de impact van dit nieuwe fenomeen te onderzoeken.

Uit deze samenwerking ontstond AdLit, voluit *advertising literacy*. Dit is een interdisciplinair onderzoeksproject rond reclamewijsheid bij kinderen en tieners gevoerd door vier universiteiten (Universiteit Gent, Vrije Universiteit Brussel, Katholieke Universiteit Leuven en Universiteit Antwerpen). In samenwerking met diverse stakeholders (adverteerders, beleidsmakers, het onderwijs en maatschappelijke actoren) proberen zes onderzoekers vanuit hun eigen expertisedomein het fenomeen van online reclame te benaderen. Binnen UAntwerpen ligt daarbij de focus op marketing en communicatiewetenschappen. We spraken met twee onderzoekers: Kristien Daems en Brahim Zarouali.

van spontane selfie tot pure reclame

Kristien Daems (Departement Marketing, TEW) besloot de adverteerders zelf aan de tand te voelen. Dankzij een uitgebreide bevraging kwam ze meer te weten over hun standpunten rond geïntegreerde en interactieve reclamevormen die gebruikt worden bij kinderen en tieners. Ze ontdekte dat adverteerders hun praktijken baseren op onderzoek naar traditionele reclame, zoals op tv en radio. Bijgevolg concluderen ze dat jongeren vanaf twaalf jaar in staat zijn om nieuwere reclamevormen te herkennen en de werkwijze ervan te begrijpen. Adverteerders lijken zich dus onvoldoende bewust van de impliciete beïnvloeding die dit soort reclame teweegbrengt.

Daarnaast deed Kristien Daems een experiment bij jongeren (11-14 jaar), waarbij zij gedurende 70 seconden werden blootgesteld aan reclame die in een spel of een banner verwerkt was. Zelfs na die korte periode bleek een op de vier jongeren bereid om persoonlijke informatie als telefoonnummer en verjaardag vrij te geven en cookies toe te staan om het geadverteerde product te kunnen winnen. Een herhaaldelijke blootstelling aan zulke spelletjes zou dus een grote impact op jongeren kunnen hebben.

Jongeren stonden eveneens centraal in het onderzoek van Brahim Zarouali (MIOS, Sociale Wetenschappen). Hij kwam tot de zorgwekkende vaststelling dat jongeren zich niet geheel bewust zijn van de sporen die ze achterlaten op sociale netwerksites. Zo beseft slechts 26 procent van hen dat hun persoonlijke informatie (bv. voorkeuren, locaties en zoekgeschiedenis) zonder enige goedkeuring wordt doorgespeeld aan

adverteerders opdat ze meer gerichte boodschappen zouden kunnen creëren. Daarom probeerde de onderzoeker de voorbije jaren door middel van surveys en experimenten na te gaan in welke mate jongeren op de hoogte zijn van de aanwezigheid van gepersonaliseerde reclame op sociale media (reclamewijsheid) en of ze beseffen dat deze praktijken gevolgen hebben voor hun online privacy. Vanuit deze inzichten werd nadien onderzocht hoe je deze groep kritischer en weerbaarder kan maken ten opzichte van reclame.

like, share and subscribe

Het hoeft je niet te verbazen dat de resultaten een maatschappelijke bezorgdheid opwekken. Het is dan ook evident dat meer onderzoek naar nieuwe reclamevormen nodig is. Helaas holt wetenschappelijk onderzoek de technologie vaak achterna. Adverteerders blijven inventief, waardoor het belangrijk is om in te spelen op *future trends*. Desondanks is dit project een stap in de goede richting en dan vooral omdat het vertaald kan worden naar de praktijk. In eerste instantie hopen de onderzoekers een bewustwording omtrent dit onderwerp te genereren bij jongeren en kinderen, maar ook bij leerkrachten en ouders. Zo heeft dit onderzoek een impact op de samenstelling van lessenpakketten in het lager en middelbaar onderwijs, waarvoor eveneens sensibiliseringscampagnes werden opgezet (zie link onderaan). Het doel van deze tussenkomst is vooral om hen beter te informeren en een kritische houding aan te leren.

De draagwijdte van het project reikt echter verder dan dat. Ook adverteerders en reclamemakers worden verzocht meer transparante en minder onbewuste beïnvloedingsmethoden te gebruiken bij jongeren. Bovendien speelden de onderzoeksresultaten een grote rol in de formulering van de nieuwe privacywetgeving (GDPR) die vanaf mei in werking zal treden bij bedrijven binnen de Europese Unie. Daarbij zal extra bescherming worden geboden aan jongeren en kinderen. Kortom, dit onderzoek wil wake up calls creëren, zodat we zouden nadenken voor we vlijtig beginnen te liken, sharen en subscriben.

Meer weten? www.adlit.be

prof profile

The Prof Profile shows professors like you've never seen them before, as people. *dwars* asks the questions that have been bugging students for years; "What does your lecturer eat for breakfast", for example. Paolo S.H. Favero will be at the receiving end of this month's cross-examining. He is a visual anthropologist, specialised in documentaries and teaches core courses in the master Film Studies and Visual Culture. He was born in Italy, lived in Scandinavia and travels all over the world.

If you could work together with another director on a film or documentary, who would that be?

Robert Garner, the author of the best documentary on India that was ever made, according to me: *Forest of Bliss*. It is a must-see for everybody. However, Gardner is dead, so I can imagine that the best thing I could do some day is to make a film imagining what he would do.

What technological invention changed film, according to you?

I would think that the arrival of lightweight cameras and LCD screens followed by wearable cameras (such as action cams, GoPros, etc.) really have added something to established ways of making documentaries.

With lightweight cameras, filming could enter spaces previously unavailable, making especially ethnographic films available to more people. With the LCD screen, a third eye got introduced into a filming setting (the eye of the filmmaker no longer coincided with the viewfinder of the camera and a new triangle of gazes was born). Finally, with action cams the body of the user becomes the viewfinder, making us rethink ideas of framing, composition, movement, etc.

When do you feel most creative?

In the earliest hours of the day, when the light has not yet taken control of the spaces in which we live. In the silence of a city that yet has to wake up accompanied by tea and some background music I generally find my way to write and work on images at the best of my capacity. However, ideas often come to me in an entirely different situation: in the shower after a run. In those moments, new insights pop up into your mind that seem so obvious that you wonder why you never thought of them before.

What do you eat for breakfast?

I always start with some lukewarm water and then tea, the rest is never the same, sometimes sweet, sometimes salty ... Sometimes I do not eat at all. Coffee generally comes once I reach the office.

What was your first job?

As my first student job, I taught guitar to elementary school kids in a school run by nuns! I loved it.

Do you feel that this experience in any way adds to your teaching at University?

I guess that kids taught me that the best way to teach is by showing things, not really by teaching. Be playful, contradictory and especially allow students to question you regardless of their age. (I hope I live up to this ideal.)

What kind of music do you listen to?

Everything from Indian and Western classical music to jazz, psy-trance and electronic. I love Radiohead and Bon Iver.

Paolo Favero

text: Ulrike Teurelincx ■ image: Ali Zaidi

You have been to many countries, how would you describe the countries you lived in with a few words?

Italy – beautiful deceiver.

India – beautiful deceiver number two with much more people and a scent of heaven on top of it.

Sweden – my safe haven.

Belgium – a common-sense, but indeed surreal country, much warmer and welcoming however than most Europeans think.

You have lived in four countries, was this for work or just because you yourself wanted the experience?

I am a child of migration, so displacement is a feeling I have learned to befriend since I was a child. My roaming is a result of that, but also of my curiosity and indeed of my professional choices.

Which of the world kitchens is your favourite, and what is your favourite meal?

Indian! Indian kababs (chopped pieces of meat marinated in spices and yoghurt)! Funny enough, I was a vegetarian for many years and I rarely eat meat otherwise.

Who was the most interesting person you ever met?

Tough one. I guess I have always been attracted more by those I have never met. My grandfathers fascinate me deeply because I never met them (the Swedish one

died 6 years before my birth and the Italian one 11 months after my birth). I carry the ring of the former and I recently found a ring belonging to the latter too. I only have a picture of me with the latter, the Italian one. Yet he has his back turned to the camera. An uncanny posture that always fascinated me.

Do you have any tattoos?

I do. Many nature made and a future one that I promised to make for a special ritualistic occasion.

What do you do to relieve stress (from work)? You have already mentioned you go for a run, something else?

I meditate every second morning and I run every other day. I also love my beer and wine after a day of work. In a way, I guess I am a bit paradoxical. I build the temple in the morning and destroy it by night.

How do you handle tight deadlines? Students might learn from your tips.

By taking them one by one. Mountaineers teach you that when you climb or hike you should never look at the top of the mountain (your end goal) but only at the top of your toes (a step at the time). ▀

het belang van Bo

transgenders in het oog van de storm

tekst: Amaury De Meulder ■ beeld: Natasja Van Looveren

Een nieuwspersoonlijkheid die van geslacht verandert, het heeft een storm van reacties losgemaakt. Het hele land was aan zijn tv-scherm gekluisterd, zag het voorbijkomen in de kranten of zag de hashtag machtig trenden op Twitter. Zelfs onze noorderburen kregen er lucht van. Een heel mediacircus dat met acrobatische precisie zodanig georkestreerd werd dat er in elk dorp wel een tent over opgezet werd. De hoofdact? Een persoonlijk verhaal van één individu. Was zo'n mediastorm echt nodig? Was het eigenlijk wel gepast? We gingen te rade bij twee communicatiewetenschappers van de Universiteit Antwerpen.

De hele bedoeling van Medialaan was het fenomeen onder de aandacht te brengen, de kijkers van de problematiek bewust te maken en het fenomeen misschien zelfs wat te normaliseren. Maar impliceert zo'n grote media-aandacht niet net dat het eigenlijk helemaal nog niet "normaal" is? Als we er zo veel aandacht aan geven in plaats van het gewoon voorbij te laten gaan, geven we toch zelf toe dat het nog allesbehalve de normaalste zaak ter wereld is?

idealisme

"Ondanks alle positieve reacties op Bo mag je niet overschatten hoe breed die acceptatie al is", zet Alexander Dhoest ons idealisme op zijn plaats. "Er zijn nog veel mensen die dat niet zo goed snappen of er echt problemen mee hebben. In die zin vond ik zelf de aandacht zeker niet overdreven en denk ik dat die ook nodig was", beargumenteert hij.

Collega Steve Paulussen volgt hem daarin: "1 op de 4 holebi's en transgenders ondernam al een zelfmoordpoging. *Gaybashing* is ook nog altijd een fenomeen. Als je dan zo'n *empowered*, positief verhaal in de media kan brengen, kan dat helpen voor het aanvaardingsproces", beargumenteert Paulussen.

VTM maakt daarnaast nog een ander statement: "In het verleden zou men waarschijnlijk aanraden om wat van het scherm te blijven, terwijl men Bo hier moedig weer heel prominent in beeld brengt", legt Dhoest uit. Tewerkstelling is bij transgenders immers vaak een probleem. "Men is bang voor de reacties, zeker als je zo voor de schermen werkt als op tv."

spektakel

Maar was zo'n heel mediaspektakel dan nodig? Zou het niet écht een statement zijn geweest, was Boudewijn gewoon van de ene op de andere dag als Bo op het scherm verschenen? "Ik denk dat men dan niet goed wist hoe de reacties zouden zijn", werpt communicatie-expert Dhoest tegen. "Het was een manier van VTM om de toon, de framing en de manier waarop het naar buiten kwam, zelf in handen te nemen."

"Het verhaal werd heel positief geframed en die positiviteit werd overgenomen door andere media", legt Dhoest uit. Die zekerheid heb je natuurlijk niet als er plots een verhaal ontstaat via sociale media of andere kanalen. "Dan zou je een heel oncontroleerbare nieuwsberichtgeving krijgen, waarop roddelpers vrij spel zou hebben."

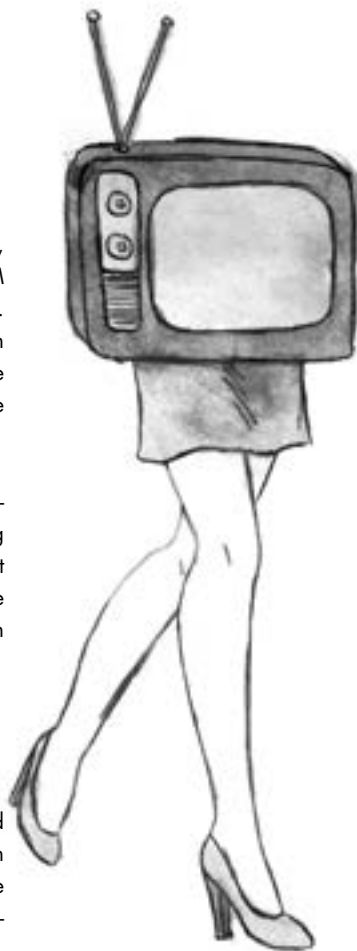
macht

“Al zagen ze er het commerciële potentieel uiteraard ook van in”, vult Paulussen aan. Collega Dhoest gaat niet volledig akkoord: “VTM profileert zich er deels wel mee, maar het is op zich ook wel positief. Ze hebben iets wat mogelijk een discussiepunt was, aangegrepen om daar een positief verhaal van te maken. Natuurlijk hebben ze hiermee ook een goede zaak gedaan, maar ik vind niet dat dat de rest van het verhaal onderuit haalt.”

“Je merkt hier wel heel erg hoeveel macht de media toch nog hebben om iets zo sterk op de agenda te zetten”, merkt Paulussen nog op. Medialaan heeft immers na de fusie met De Persgroep naast een tv-zender ook nog magazines en kranten in handen en de macht om met heel veel geweld nieuws de ether in te sturen, en gelijktijdig en volledig georkestreerd de toon te zetten.

eenzijdig

Maar was het beeld misschien niet een beetje te positief? “Bij iemand als Bo was het precies alsof zij van vandaag op morgen meteen een mooie vrouw werd”, stelt Dhoest vast. “Dat was ook de discussie bij Caitlyn Jenner”, vergelijkt hij. “Ook zij kreeg heel veel media-aandacht, maar ze was een heel atypische, rijke, geprivilegieerde, blanke persoon.”

Ook daar was de kritiek dat er veel meer gevallen en veel meer contexten zijn. “Maar dat is nu net het voordeel in Vlaanderen”, merkt Dhoest op. Wij hebben immers Kaat, een personage in *Thuis*. Je hebt dan nu Bo, journalist en een echte persoon, en Petra De Sutter, de prof die ook vrij prominent in beeld komt.

Rivaalzender Eén zendt ondertussen ook de documentaire *M/V/X* uit waar we voor het eerst alle aspecten van de transitie zien. “Daar toont men wel alle onzekerheden en moeilijkheden en alle weerstand die de transgenders zelf en hun omgeving hebben”, vindt Dhoest.

zwart-wit

“Het gevaar met transgenders en heel het denken daarover is dat men het ziet als een eenvoudig, zwart-wit, voor-na gebeuren, terwijl er een heel proces tussen zit”, waarschuwt Dhoest. “Bovendien zijn er ook mensen die niet zo snel volledig van het ene naar het andere geslacht gaan. Er zijn ook tussenmogelijkheden. En dat zie je wel in die documentaire.”

Na die eerste kennismaking met het thema, via personen als Bo, Petra en Kaat, is het belangrijk dat we de verschillende dimensies en nuances ervan beginnen te zien. “Een programma waarin je die verschillende aspecten ziet, vind ik wel beter dan één sterk gemediatiseerd en vrij eenzijdig verhaal, al mag je Bo's zichtbaarheid in de media niet onderschatten”, concludeert Dhoest. ■

deze verbinding is veilig, toch?

tekst: Ruben Van Assche ■ beeld: Lize D'haese

Sloten: we komen ze overal tegen. Is het niet om je huisdeur te openen, dan is het wel om vier uur 's nachts een gesukkel na een cafébezoek met je fietsslot. Als we alle uren optellen die we hebben verspeeld met het openen van sloten kunnen we waarschijnlijk wel *The Lord Of The Rings* van voor naar achter lezen. Maar genoeg gefilosofeerd: wat is nu eigenlijk dat slotje bovenaan in de balk van je internetbrowser?

Naast de URL die je bezoekt, staat de laatste tijd almaar vaker een grijs of groen slotje. Een drietal jaar geleden zag je die slotjes enkel staan bij grote online winkels en banken, maar tegenwoordig zie je ze op alle websites opduiken.

http maar dan veiliger

Websites met slotjes maken connectie met een server door middel van het https-protocol; dat staat in tegenstelling tot websites zonder slotje die verbinden met het oude *hypertext transfer protocol* (http). Deze protocols zorgen ervoor dat je een pagina kunt opvragen bij een server en die server vervolgens de pagina ook aflevert bij jou. Beschouw het een beetje als de postbode van het internet.

De extra 's' in https staat voor *secured*. Hiermee verzekert je browser dat de verbinding met de server versleuteld is. Het is dan voor niemand nog mogelijk om te achterhalen dat je heimelijk toch wel een grote fan van het nummer Despacito bent en je het nummer elke dag zo'n tien keer beluistert. Wanneer we de metafoor van de postbode er weer bijnemen, dan is onze brief nu verzegeld. Wordt het zegel verbroken, dan valt dit direct op.

Dat lijkt waarschijnlijk allemaal niet belangrijk: de gemiddelde student ligt er vast niet wakker van dat zijn surfgedrag voor Jan en alleman op straat ligt. Maar laten we het nu eens van de andere kant bekijken. Elke keer wanneer jij op café verbinding maakt met de plaatselijke *free wifi* en vervolgens inlogt op Facebook, verstuurt jouw computer een wachtwoord via http naar de servers van Facebook. Op dat moment is het voor iedereen mogelijk om jouw wachtwoord letterlijk 'uit de lucht' te plukken.

Nu is dit op café allemaal wellicht maar een spel voor je plaatselijke nerd zodat hij kan stoeien met zijn IT-kennis. Overheidsinstellingen zoals de NSA, CIA, AVID en consorten vinden het maar al te leuk om deze informatie op te slaan. Je berichten in WhatsApp lezen? Het wachtwoord van WhatsApp is zo achterhaald. Iemand's iPhone vinden via Find My iPhone? Geen probleem! Koop je iets via PayPal? Je rekening is zo geplunderd. Gelukkig zagen bedrijven zoals Google, PayPal en Facebook dit probleem al snel en zijn ze, zodra de mogelijkheid er was, overgestapt op https.

allemaal versleutelen

Van zodra de recentste browsers ondersteuning hadden ingebouwd voor https, hebben alle grote bedrijven deze technologie omarmd. Het is nu zelfs zo dat je niet meer naar Facebook kan surfen via het oubollige http. Facebook heeft besloten om enkel nog te werken met https en vele anderen volgden snel. Wist je dat Google websites met https hoger in haar zoekresultaten rangschikt, omdat deze websites meer vertrouwd worden?

Nu is versleutelen niet op één, twee, drie gebeurd. Elke website die een versleutelde verbinding wil opzetten, heeft een uniek SSL-certificaat nodig. Deze certificaten worden verstrekt door *certificate authorities*. Die staan borg dat verbindingen met hun certificaten altijd versleuteld zullen verlopen en dus veilig zullen zijn.

Eén probleem met deze *certificate authorities*: je moet geld betalen voor deze certificaten, veel geld. Voor een domeinnaam moet je per jaar al snel vierhonderd euro neertellen. En elke domeinnaam heeft een ander certificaat nodig. Kortom, in het verleden een dure operatie voor kleine websites.

Zo dachten Mozilla, de EFF (Electronic Frontier Foundation), Cisco en anderen er ook over. En ze besloten Let's Encrypt op te richten. Een nieuwe *certificate authority* die het makkelijk maakt om SSL-certificaten aan te vragen en, misschien wel het beste van allemaal, een autoriteit die ze gratis uitdeelt. Sinds de komst van Let's Encrypt zien we een ongelofelijke stijging van het aantal websites met SSL-certificaten. Zelfs je favoriete website, dwars.be, heeft er tegenwoordig eentje.

een groener alternatief

De slotjes bij Let's Encrypt-certificaten zien er grijs uit, maar soms komt het voor dat bij het bezoeken van een website van een bank of groot bedrijf het slotje groen is geworden. Dit wil zeggen dat er op dat moment gebruik wordt gemaakt van een EV (Extended Validation)-certificaat.

Deze certificaten hebben dezelfde beveiliging als de gewone certificaten, maar het proces om er een te verkrijgen is net iets moeilijker. Zo wordt de aanvraag manueel gecheckt, in tegenstelling tot gewone certificaten waarbij een computerprogramma dit doet. Tevens wordt er navraag over het bedrijf gedaan bij de overheid en wordt de eigenaar van de domeinnaam benaderd via telefoon om te controleren of het hier niet over een valse identiteit gaat.

Een EV-certificaat is dan ook een stuk duurder en complexer dan haar simpele variant, maar geeft de gebruikers een extra gevoel van veiligheid. Natuurlijk is zo'n groen slotje maar in een beperkt aantal gevallen noodzakelijk en dus volstaan de grijze slotjes voor 95% van de websites.

Zit je binnenkort nog eens op een open wifi-netwerk en surf je naar een website zonder slotje? Wees gewaarschuwd, want iedereen luistert mee!

tegendraadse cinema

Sinatra zoals je hem nog nooit zag

tekst: Tim Bouwhuis ■ beeld: Stine Moons

Terwijl nieuwe *Netflix Originals* talloze bingewatchers opzadelen met een almaar drukker weekschema, zijn vraag en aanbod zodanig op elkaar afgestemd dat het woord 'bioscoop' niet eens meer hoeft te vallen. In zo'n tijden loont de zoektocht naar een ander verhaal, een verhaal waarmee we de grenzen van het welbekende Hollywood kunnen verkennen. We gaan terug in de tijd, op zoek naar films die uitdaging brachten, tegen de stroming ingingen. Twee cinefielen vertellen wat dwarse cinema voor hen betekent. Waarom zijn juist deze films het bekijken waard?

Het ligt in eerste instantie voor de hand te stellen dat we ons voor het vinden van goede dwarse films in ieder geval buiten Hollywood moeten begeven. Eigenzinnige cinema floreert immers het beste als er ruimte is voor creativiteit, voor de verwerping van bestaande conventies. Of niet?

Sam Roggen, mandaatassistent Film en Visuele Cultuur aan de Universiteit Antwerpen, zoekt en vindt zijn voorbeelden van onconventionele, tegendraadse cinema juist ook binnen Hollywood. Hij legt uit hoe jonge filmmakers in de loop van de jaren veertig en vijftig konden gaan experimenteren binnen de grenzen van een vastomlijnd studiosysteem.

Zij leerden het vak door toe te werken naar de beheersing van een specifiek genre (bijvoorbeeld de western of de roadmovie). Later kregen ze dan de kans om een duidelijke eigen stempel op hun werk te drukken.

spelen met het systeem

Vooruitstrevende regisseurs werden daarin doorgaans beperkt door de zelfcensuur van de zogeheten *Production Code*. Die code is misschien wel de voornaamste reden waarom veel oudere films vandaag de dag door sommige mensen als saai worden bestempeld; seks was een groot taboe, godslander was uit den boze en excessief alcohol- of druggebruik werd nooit getoond. Roggen: "Er was zelfs een lijst van woorden die niet voor mochten komen. Slimme regisseurs wisten echter wel van alles te suggereren".

Een goed voorbeeld is de film *The Man with the Golden Arm* (1955) van Otto Preminger. "In deze film zie je Frank Sinatra zoals je hem nog nooit zag. Sinatra speelt een hoeroneverslaafde, en hoewel dat woord op zichzelf nooit valt, zie je aan alles duidelijk dat het daarom gaat".

Ook *Rebel without a Cause* (uit hetzelfde jaar) speelde met thema's die gevoelig lagen binnen de Amerikaanse samenleving. "Doorheen de figuur van James Dean (die voor het uitbrengen van de film een auto-ongeluk kreeg) werd een existentiële angst en verwarring gecommuniceerd die op dat moment heerste onder Amerikaanse tieners. In de film zoeken zij bewust het gevaar op om te voelen en ervaren dat ze leven".

In één van de meest sprekende scènes van de film staren jonge mensen in het planetarium van Los Angeles naar de immense sterrenhemel. Nietigheid en grootsheid ontmoeten elkaar op de vooravond van een zo roekeloos gezochte lotsbestemming. Kijkers van recent Oscarmateriaal herkennen de prachtige locatie: in *La La Land* dansen Ryan Gosling en Emma Stone onder dezelfde sterrenhemel die de jongeren in *Rebel without a Cause* nog met zoveel ontzag gadesloegen.

vluchten uit het systeem

In de jaren vijftig werd de revolutie geïmpliceerd, in de jaren zestig werd ze tastbaar: 1967 staat bekend als het jaar waarin Hollywood dan eindelijk haar preutse karakter verloor. Onder de *Production Code* werd een bom gelegd en de films die dat jaar uitkwamen (*Bonnie & Clyde*, *The Graduate*) waren gewaagd en speels in hun seksuele moraal. Dat nam echter nog niet weg dat veel vormelijke én inhoudelijke standaarden in stand bleven. Wie vorm en stijl op de voorgrond plaatst of een narratief achterwege laat, neemt vrijwel altijd een (financieel) risico. Zie de juiste geldschieters maar eens te vinden, wanneer de grotere studio's niet bereid zijn jouw film te produceren ...

John Cassavates (1929-1989) maakte dan ook de pionierskeuze om buiten het Hollywoodsysteem te stappen, *no matter the cost*. Vik Verplanken, filmstudent aan de Universiteit Antwerpen, is een groot fan van de Amerikaanse regisseur: "Zijn films zijn heel erg in het moment, en gaan over de dagelijkse beslommingen van onaanname of psychologisch getroebleerde personages."

Cassavates graaft echter steeds zo diep in hun psyche dat hij toch altijd empathie weet uit te lokken bij de kijker, aldus Vik. Daarom zijn zijn films soms moeilijk verteerbaar, maar ook bijzonder verrijkend. Vik noemt *Faces* (1968) als zijn absolute favoriet: "Dit is misschien wel de meest representatieve film binnen het oeuvre van Cassavates. Geen gestroomlijnde plots of gekunstelde personages, maar heel rauwe cinema over de menselijke conditie".

In hedendaagse films en series zien we deze op zichzelf onsympathieke personages regelmatig terug. Neem bijvoorbeeld *Game of Thrones*, een serie waarin de doorgaans drinkende dwerg Tyrion de held van vele volgers is geworden. Toch is hier nog iets anders aan de hand, stelt Vik:

"Ondanks Tyrions rol als outsider wordt er toch nog een soort verheerlijking op hem geprojecteerd. Hij is wel een dwerg, een verstoteling, maar hij is ook grappig, intelligent en heroïsch. Bij Cassavates krijg je echter empathie voor personages die die compenserende kwaliteiten niet bezitten". ▶

het systeem voorbij

De stroom aan onafhankelijke films is in de loop van de twintigste eeuw alleen maar toegenomen. Er is niet alleen een publiek voor films die 'anders' of gewaagder zijn, positieve technologische ontwikkelingen helpen filmmakers ook om met minimale middelen tot een succesvol product te komen. The Blair Witch Project (1999) werd geschoten met spotgoedkope handheld-camera's, maar leverde enorm veel geld op; een enorme internethype had veel bioscoop-

gangers namelijk doen geloven dat het lugubere verhaal van de film toch geen verzinsel was. Op die manier raakten én raken Hollywood en de onafhankelijke industrie in toenemende mate met elkaar vervlochten, alhoewel iedere pessimist je zal kunnen vertellen dat we uiteindelijk allemaal zwichten onder de macht van het systeem. *The sky is the limit* in films, zoals Netflix-troef *Bright*, die een wereld vol elfen, orks en feeën presenteren als 'gewone' actiepul-

Via een andere route komt ook Sam Roggen richting het einde van ons gesprek op dat onderwerp. Juist klassieke filmmakers, regisseurs die het verhaal centraal stellen, zijn vandaag de dag zeldzaam. Roggen: "Heel veel van die Hollywoodfilmmakers hebben alles gezien, maar weten niet hoe ze een scène moeten filmen waarin vier mensen om een tafel zitten".

“ Elke scène heeft een doel op zich en dat is de waarheid van het personage overdragen. ”

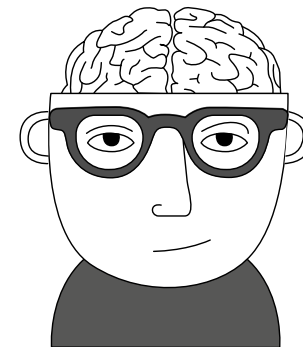
Less is more wanneer alles ten dienste staat van het verhaal. Voor die wereld kiezen we steeds minder vaak: Wes Anderson (*Moonrise Kingdom*), die zeer zelfbewust regisseert en zijn films vult met talloze verwijzingen, is ontegenzeggelijk populairder en bekender dan James Gray (*The Lost City of Z*). Glimlachend komt Roggen er dan ook op dat zijn voorbeelden van onconventionele cinema tegelijk ook conventioneel zijn. Leven we dan eigenlijk gewoon in een tijd van dwarse cinema? Als dat zo is, loont het extra om zo nu en dan eens terug te kijken. ▽

betweter

is left actually right?

tekst: Amaury De Meulder ■ beeld: Amaury De Meulder en Sarah Serneels

Het is niet omdat je veel onnozele weetjes kent, dat je een betweter bent. Dat bewijst een van onze redacteurs elke maand door een waanzinnig interessant, ongelofelijk boeiend of verbluffend spannend feit te delen.

Wat is het beste? Aan de linker- of de rechterkant van de weg rijden? "Rechts", hoor ik jullie denken. Maar waarom rijden de Britten dan links? En de Australiërs, Cyprioten, Surinamers, Maltezen (nee, niet Maltezers), Zuid-Afrikanen, Indonesiërs, Japanners en met hen meer dan een derde van de wereldbevolking? Dat is meer dan je dacht, niet? We hebben zelfs nog geen tweederdemeerderheid. Maar rechts rijden is logischer, *right?*

Wel, naast 35 procent van de wereldbevolking spreekt ook de geschiedenis ons tegen. Enkele eeuwen geleden kon je maar beter niet proberen iemand ervan te overtuigen dat hij beter rechts reed. Hij zou je zo hebben neergestoken met zijn zwaard, terwijl hij vastberaden aan de linkerkant van de weg op zijn paard galoppeerde. Aangezien ook toen de meerderheid van de mensen rechtshandig was, reden ze liever links, zodat ze zich in geval van nood konden verdedigen, met rechts. Bovendien besteeg je als rechtshandige je paard liever langs links en was het dus ook logischer meteen links te blijven rijden. Anders moest je in het midden van de weg gaan staan om op je viervoeter te stappen.

Dus is de echte vraag misschien niet "Waarom rijden die domme Britten links?", maar "Waarom rijden wij allemaal zo overtuigd rechts?" Sommigen onder jullie zullen onze favoriete Franse lilliputter met de vinger wijzen, *monsieur* Bonaparte. Maar naast het feit dat hij eigenlijk helemaal niet zo klein was als zijn snoepjes, is het niet Napoleon die op een goede dag beslist heeft om George in Engeland een lesje te leren en prompt rechts te beginnen rijden.

Ook het rechts rijden heeft namelijk zijn oorsprong in het paardrijden. Aan het einde van de achttiende eeuw begon men in Frankrijk en de VS karren met meerdere paarden te gebruiken. Aangezien deze wagens vaak geen bok hadden – nee, geen mannelijke geit, maar de zitplaats van de menner – ging de koetsier gewoon op het paard linksachter zitten. Ook hij was vaak rechtshandig en kon zo het gemakkelijkst met zijn zweep de paarden aandrijven. En, u raadt het al, in dat geval was het handiger om rechts te rijden, zodat hij de wielen van de tegenliggers ver genoeg van de zijne kon houden.

En dat was dat. Oh, en ook de Franse Revolutie zat er voor een beetje tussen. Aristocraten kregen vóór de Revolutie een *priority lane* aan de linkerkant van de weg, maar na de bestorming van de Bastille en al het *geguillotine* dat daaruit volgde, was de burgerij te beschaamd om nog links te rijden en begonnen ook zij, zoals de gewone man, rechts te rijden. Nu alleen de Britten nog, *am I right?* ■

studenten sporten meer of kopen toch vaker hun sportticket

tekst: Anouk Buelens-Terryn ■ beeld: Natasja Van Looveren

Maar liefst 5.013 UAntwerpen Plus Passen gingen er afgelopen academiejaar over de (digitale) toonbank. Bij de fusie van de universiteiten van Antwerpen, die onze UAntwerpen voortbracht, waren dat er nog maar 400. Een indrukwekkende stijging.

En ook dit academiejaar zet die steile klim zich verder: er wordt een stijging van 14 procent vastgesteld in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Bovendien wordt er niet enkel aan onze universiteit vaker een toegangsticket tot sport verkocht. Ook onder de studenten van de hogescholen werden er afgelopen academiejaar 1.522 Sportstickers verdeeld binnen het kader van de associatieve sportbeleving. Dat brengt het totaal van aangekochte Plus Passen en Sportstickers op 6.535. En dat is de moeite.

bal aan het rollen

Dat vindt ook de Sportraad. Zowel bij de ingerichte sportactiviteiten (zoals de interfac – wedstrijden tussen de studentenverenigingen van de buitencampussen – workouts of Antwerp Student League) als bij de individuele sportactiviteiten (zoals fitness of squash) zien ze mooie opkomsten. Bij deze activiteiten is een Plus Pass of sportsticker vereist en het succes daarvan zien ook zij groeien “op enkele uitzonderingen na, viteraard”. Een voorbeeld van zo'n uitzondering is het vrije badmintonnen op de buitencampussen. “Daar kwam vorig jaar telkens maar één duo opdagen.”

Evident zijn deze grote opkomsten echter niet, zo getuigt Jonas Maselis, pro-senior van de UA Sportraad Stadscampus. Hij merkt een enorme shift op in en rond

het studentenleven. “Een niet-sportgerelateerd voorbeeld is het voordrinken op iemands kot, in plaats van op café. De studenten lijken ook meer geïnteresseerd in ‘professionele nevenactiviteiten’, waardoor deelnames aan sociale activiteiten afnemen.”

Hoe kunnen we de grote sportopkomst dan verklaren? “Studentenclubs zien samen sporten meer en meer als een kans om een band op te bouwen. Bovendien wordt de UA Sportraad steeds vaker als een studentenvereniging in plaats van als een sportclub aanzien. Hierdoor kunnen we meer dan ooit afspreken met andere verenigingen om deel te nemen aan sportieve activiteiten.”

vinger aan de pols

Ondertussen wordt er een ruime waaier aan dergelijke sportieve activiteiten aangeboden. “Van bij de start van mijn functie in 2004 heb ik getracht het sportgebeuren om te vormen tot een platform waar elke student, ongeacht zijn achtergrond, zich welkom voelt”, reageert Peter Verboven, commissaris van Sport aan UAntwerpen.

Hoe hij weet waar de studenten of medewerkers zich thuis bij voelen? “Door een jaarlijkse bevraging bij zo veel mogelijk studenten die geïnteresseerd zijn in sport.” En hoe dat werkt? “De eerste jaren gebeurde dat op basis van informele gesprekken. En sinds een aantal jaren kunnen studenten via het inschrijvingsformulier van de Plus Pass een vragenlijst invullen. Hierdoor krijgen we een zicht op de sportbeleving binnen de universiteit en de voorkeuren van de sportende student hieromtrent.”

Zo heeft Peter via de Sportraad permanent een vinger aan de pols wat betreft alle evoluties binnen de studentengemeenschap.

In tussentijd wordt er verder ingezet op een meer recreatieve sportbeleving. “De verschuiving van een louter competitieve sportbeleving naar een meer divers aanbod heeft gezorgd voor een grote instroom van studenten die de gezondheidsvoordelen van beweging koesteren”, vervolgt Peter. Mens sana in corpore sano, jawel. Zowel rector Herman Van Goethem als het departementshoofd Sociale, Culturele en Studentgerichte diensten scharen zich achter dit motto. Hierdoor blijkt een gepast sportaanbod verzekerd.

meer dan sport

De naam Plus Pass zegt het al: het gaat om meer dan sport. Ook cultuuractiviteiten zijn inbegrepen in het Plus-pakket. Dat cultuuraanbod wordt dan wel aangeprezen door onze universiteit, maar Jonas merkt op dat er nog veel studenten onvoldoende beseffen dat er ook culturele activiteiten aangeboden worden. “Maar dat ligt aan de foute perceptie van studenten”, verduidelijkt hij. “De sportdienst van de universiteit informeert hierover immers op regelmatige basis.”

Ook de reizen die worden aangeboden – met uitzondering van de skireis – spreken een beperkt publiek aan, aldus Jarno Sellicaerts, Media van de Sportraad Buitencampus. Nochtans moet ook die skireis inboeten aan populariteit. “Ten opzichte van vijf jaar geleden zijn de prijzen dan ook gestegen, en is er ook gewoon meer concurrentie.”

verscheidenheid

De aangeboden workoutsessies worden gekenmerkt door hun breed publiek. Die diversiteit waar Peter zo aan werkt, is op de interfac's dan weer minder aanwezig. “Daar is wel een directe verklaring voor”, zegt Wouter Van den Bogaert, prosenior van de Sportraad Buitencampus. “De interfac's worden in ploegverband gespeeld. Wilrijkse studentenclubs leveren ploegen aan die voornamelijk bestaan uit schachten, praesidia en commilitones.”

Of de interfac's aldus moeilijker de doorsneestudent bereiken? “Nee, deze activiteiten zijn wel goed gekend door de Wilrijkse studenten”, merkt Wouter op. “Er is gewoon een minder divers sportpubliek op de buitencampussen.” De oorzaak van de kleinere verscheidenheid ligt dus bij de Wilrijkse clubs: “Als die een diverser publiek aan weten te spreken, zal er vanzelf een uiteenlopend publiek aanwezig zijn”, vermoedt Wouter.

“Het is Peter alvast gelukt om een platform te creëren van sportende studenten. Dagelijks zien we studenten van verschillende achtergronden passeren om op het Sportkot te sporten”, besluit Jonas. “Dat is zeker iets waar het Commissariaat van Sport heel trots op mag zijn.”

in mijnen tijd

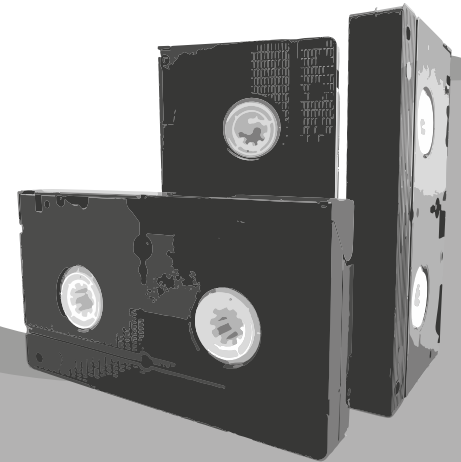
terugspoelen met videocassettes

tekst: Daan Krake ■ beeld: Stine Moons

verleden Vroeger, in mijnen tijd, was zondagochtend gereserveerd voor videocassettes. En zeker niet zomaar videocassettes, videocassettes van Disney! Zondagmorgen slopen mijn zus en ik tussen zeven uur en half acht naar beneden en trokken we de kast open met onze rijke videocassettescollectie. Eenmaal we een film hadden uitgekozen, deze door de videorecorder lieten opslokken, hadden teruggespoeld (want dat moest nog met deze filmdragers) en er niet al te veel schokken horizontaal over het scherm liepen, namen we plaats. De afstand tussen onze netvliezen en het tv-scherm bedroeg nooit meer dan tweeënhalve meter. De meeste, zo niet alle Disney-klassiekers nam ons netvlies waar. Dat we *De Aristokatten*, *De Klokkenluider van de Notre Dame*, *Sneeuwvitje en de Zeven Dwerfen*, *Belle en het Beest* en *Knabbel en Babbel met de Rescue Rangers* enzovoort al tig keer hadden gezien, deerde ons niet. Passieve mediaconsumptie kenden we niet eens. Zondagochtend waren de kinderen de baas over het tv-toestel.

heden Laatst zag ik de film van *Belle en het Beest* met echte acteurs. Belle werd gespeeld door niemand minder dan Emma Watson. Ze bracht me weer terug naar een zondagochtend uit mijn jeugd. Het verbaasde me hoe levendig mijn herinneringen aan de tekenfilm nog waren. Gaston die erg *try hard* speelde om Belle voor zich te winnen en natuurlijk Chip, het kleine theekopje dat samen met zijn moeder (een theepot) aan het eind van de film weer terug veranderde in een echte jongen. Tot de hedendaagse Disney-productie reken ik (teken)films als bijvoorbeeld *Frozen* en *Moana*. Films die het wellicht nooit in zich hebben om uit te groeien tot ware Disney-klassiekers. Ze zullen nooit de beleving met zich meebrengen zoals echte tekenfilms als *The Lion King*, *de Kleine Zeemeermin*, *Aladdin* en *Assepoester* dat konden. *Frozen* en *Moana* slaan dan wel aan bij het grote publiek, maar ze zijn als een omelet zonder zout.

toekomst De computerproducties, zoals die het Disney-oeuvre van de toekomst omvatten, zullen op esthetisch vlak vele oogbollen strelen, maar inhoudelijk weinig bijdragen. Producties die je als kind aanschouwde, en waarvan je de achterliggende boodschap pas vele jaren later begrijpt, zullen verstoten worden door algoritmische creaties. Het verschil tussen goed en kwaad was bij de aloude klassiekers overduidelijk. Om je als kind voor te bereiden op de hardheid van de maatschappij werd je als dreumes gevormd door Disney. Zo liet de geest in de fles bij *Aladdin* je bijvoorbeeld inzien dat assertiviteit ontzettend belangrijk is. De volgende generatie krijgt hier niets van mee. De volgende generatie zal verloren zijn, niet bestand tegen confrontaties met de boze buitenwereld. Onophoudelijk weglopen voor problemen, in plaats van deze met beide handen aan te pakken. Allemaal de schuld van Disney, maar tot tevredenheid van de aandeelhouders die de wereld zien met een kapitalistische bril op. ▀

dwaars woord

zoeker

Onder, boven, links en rechts, maar vooral ook *dwaars*.
Adagium van deze rubriek: wie zoekt, die vindt!

BOK	CHICANEREN	DISNEY
EHBO	HTTPS	LINKS
NETFLIX	POLITIEK	QUEESTE
RECLAME	SINATRA	SQUASH
TATTOO	TRANS	ZOMBIFICATIE

Stuur ons een foto van je oplossing in een privébericht op Facebook. Op 5 maart pikt een onschuldige hand er de winnaar uit die cultuurcheques krijgt.

het laatste woord

chicaneren

tekst: Oscar Terryn ■ beeld: Anouk Buelens-Terryn

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet op komen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Ook dit jaar schiet *dwars* alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdroten ter hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de meest vreemde betekenis, de meest rocambolleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze editie het begrip 'chicaneren'.

"Ah, het is al zeven uur", zeg je wanneer je geheel toevallig even op de klok kijkt. "Nee, het is nog maar zes uur negenenvijftig", komt meteen de geïrriteerde reactie van de chicaneur die je toevallig deze opmerking hoorde maken. Je rolt met je ogen en wanneer het nog geen twintig seconden later effectief zeven uur is, zeg je opnieuw: "Ah, het is al zeven uur", terwijl je de chicaneur strak aankijkt, gewoon, omdat het kan.

In het Engels plukken ze naar neten. In het Nederlands ga je komma's neuken, muggen ziften, haar kloven, zoeken naar spijkers op laag water, doe je aan insectencopulatie of, indien dat alles wat te vulgair voor je is en je het chic wil houden, chicaneer je.

Zoals bij bijna alle chique woorden het geval is, komt ook dit woord uit het Frans. Het Franse *chicaner* (= vitten) meer bepaald. Waar het Franse woord vandaan komt is niet helemaal zeker, maar vermoedelijk komt het van *ricaner*, wat 'kwaadaardig lachen' betekent, en *chic*, wat destijds nog 'handig' betekende. Volgens die herkomst ben je dus eigenlijk kwaadaardig aan het lachen op een handige manier wanneer je chicaneeert. Dan toch maar liever mieren neuken of muggen ziften?

Verder heeft het woord 'chicaneren' nog voor enkele leuke afleidingen gezorgd. Buiten dan de chicaneur die je erop wijst dat het een voor zeven is en niet zeven uur stipt, dankjewel, is er ook nog de meer verbasterde vorm 'sikkeneur'. De sikkeneur is eveneens een mopperkont die aast op de kleinste foutjes waar hij je op kan betrappen om vervolgens genadeloos toe te slaan met een "Ah, nee, eigenlijk is het zo ..." of "Hmm, dat klopt niet helemaal." De stap van sikkeneur naar sikkeneurig is dan niet al te groot meer.

Zo, bij deze zijn jullie allemaal gewapend met een nieuwe manier om te gaan chicaneren. Wanneer een vriend je er weer eens van beschuldigt dat je aan het mieren-neuken bent, kan je hen voortaan erop wijzen dat "nee, ik ben niet aan het mierenneuken, ik ben aan het chicaneren. Dat is chiquer." ■

Laat me daar liggen op de oppervlakte,
dansend met de golven

Laat me daar wiegen op het water waar mijn lichaam gewichtloos is,
maar mijn zorgen me doen zinken

Laat me de wind het schreeuwen,
laat het me voorbij je raam razen

Laat het mijn storm zijn die ook jou 's nachts wakker houdt,
laat me jouw golfbreker zijn

Laat me daar drijven waar mijn tranen even zout proeven
als het water waarin ik probeer te overleven
Maar raap me op morgenvroeg wanneer ik strand,
en de zee mijn bad is geworden waarin ik dagelijks week

Mijn tranenbad, mijn slapeloze nachten, het zout in mijn diepe wonden.

IK HAAT **CHICANEREN**. 'T IS TE ZEGGEN, IK BEN
GEWOON TEGEN GALLICISMEN. IK WIL ZELFS
NIET WETEN WAT DAT WOORD BETEKENT.

JIJ WEL? BLADER DAN TERUG NAAR 'HET LAATSTE WOORD'.